

หัวข้อวิทยานิพนธ์	วิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา
ชื่อและนามสกุลผู้วิจัย	นายประสิทธิ์ ปริญา
แขนงวิชา	บริหารการศึกษา
สาขาวิชา	ศึกษาศาสตร์
คณะอาจารย์ที่ปรึกษา	๑. รองศาสตราจารย์ ดร.ประยูร ศรีประสาธน์ ๒. รองศาสตราจารย์ ดร.ประชุม รอดประเสริฐ
ปีการศึกษา	๒๕๓๘

บทคัดย่อ

การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเป็นภารกิจโดยตรงที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียนจะต้องใช้ความรู้ ความสามารถและทักษะ ในกระบวนการบริหารเป็นอย่างดีจึงจะทำให้งานบริหารโรงเรียนบรรลุ วัตถุประสงค์ กระบวนการบริหารที่ยึดถือและเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปนั้นยึดหลัก POSDCORB ของลูกเธอร์ กุลลิค (Luther Gulick) โดยขั้นตอนที่ถือว่าสำคัญยิ่งคือการอำนวยความสะดวก (Directing) หรือการตัดสินใจ (Decision Making) จึงศึกษาค้นคว้าวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการตัดสินใจสั่งการ เหตุผลและวิธีการตัดสินใจสั่งการ และปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิชาการโรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องในการวิจัย มี 2 ฉบับ ฉบับที่ 1 สอบถามสถานภาพผู้บริหารโรงเรียน วิธีการตัดสินใจสั่งการและเหตุการณ์ตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน ฉบับที่ 2 สอบถามครูวิชาการโรงเรียนเกี่ยวกับวิธีการตัดสินใจสั่งการและปัญหาที่เกิดจากวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน การสอบถามวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนใช้แนวคิดแบบวิธีการตัดสินใจสั่งการของ วรูมและเซตตัน (Victor H. Vroom and Philip W. Yetton) ส่วนกระบวนการบริหารโรงเรียนยึดหลักกระบวนการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นตอนศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ 2) ขั้นตอนการวางแผน 3) ขั้นตอนการดำเนินการตามแผน และ 4) ขั้นตอนการประเมินผล การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนการทดสอบสมมติฐานใช้การทดสอบ ไค-สแควร์

ผลการวิจัย พบว่าในการบริหารในการบริหารงานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่และงานสัมพันธ์ชุมชน ผู้บริหารส่วนมากตัดสินใจแบบ 5 คือ ผู้บริหารและผู้ได้บังคับบัญชาร่วมกันอภิปรายปัญหาแล้วทำการตัดสินใจโดยความเห็นสอดคล้องกัน ส่วนการบริหารงานธุรการการเงินผู้บริหารส่วนมากตัดสินใจสั่งการ แบบ 3 คือ ผู้บริหารตัดสินใจด้วยตนเองโดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคล สำหรับเหตุผลการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการนั้น ผู้บริหารใช้เหตุผลเพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกันในการบริหารงานวิชาการ งานบุคลากรและงานสัมพันธ์ชุมชน ใช้เหตุผลเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิของงานในการตัดสินใจสั่งการงานบุคลากรและ งานอาคารสถานที่ ส่วนงานด้านธุรการการเงินใช้เหตุผลเพื่อปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารตามความคิดเห็นของครูวิชาการนั้น พบว่า งานวิชาการคือ ปัญหาทางด้านวิชาการไม่พัฒนาขึ้น งานบุคลากร คือ ปัญหาครูขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน งานกิจการนักเรียน คือ ปัญหานักเรียนไม่มีระเบียบวินัย งานธุรการการเงิน คือ ปัญหาการบริหารงานงบประมาณขาดประสิทธิภาพ งานอาคารสถานที่ คือ ปัญหางานในโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพและไม่เกิดประสิทธิผล งานความสัมพันธ์ชุมชน คือ ปัญหาโรงเรียนไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน สำหรับความคิดเห็นของครูวิชาการที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารในการบริหารงาน 6 งาน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขั้นตอนการดำเนินการตามแผนงานวิชาการ ขั้นตอนการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ ขั้นตอนการวางแผน ขั้นตอนการดำเนินการตามแผนของงานกิจการนักเรียน ขั้นตอนการวางแผนงานอาคารสถานที่ ขั้นตอนการวางแผน และขั้นตอนการประเมินผลงานความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ส่วนขั้นตอนอื่นๆ นั้นพบว่าไม่แตกต่างกัน

Title : Decision-Making Patterns of the Primary School Administrators
of Phayao Provincial Primary Education Office

By : Mr. Prasit Prinya

Degree : Master of Education

Major Field : Educational Administration

School of : Educational Studies

Thesis Advisors : 1. Assoc. Prof. Dr. Prayoon Sriprasart
Assoc. Prof. Dr. Prachoom Rodpraseart

Academic Year : 1995

ABSTRACT

The purposes of this research were to study decision-making patterns, rationals and problem arising out of decision-making of primary school administrators and compare with the opinions of the teachers towards decision-making patterns of primary school administrators.

By using of Victor H. Vroom and Phillip W. Yetton decision-making model, the two sets of questionnaires were made and used to collect data. The first one was used to collect data regarding to administrators' status and decision-making patterns, and reasons. The second one was used to ask teachers about the administrators' patterns and problems of decision making. The administrative process as used by this study can be categorized into 4 stages: 1) the analysis of present situation, problems and needs. 2) planning process. 3) implementation and 4) evaluation. The statistics used for analysis were frequency, percentage, mean (\bar{X}) and chi-square

The research findings indicated that most of the school administrators made the decision through:

1. share a problem with subordinates as a group to reach consensus on a solution in academic affairs, personnel, student affairs, school facilities, community relation.

2. share the problem with subordinates, individually to reach a solution in financial matter.

3. share a problem with followers to reach solution in academic affairs and community relation.

4. make their own decision in personnel and school facilities and
5. make their own decision in financial matter.

Most of the problems arised from the school administrator decision-making were: 1) academic affairs problem was no improvement. 2) personnel problem was teachers low morale. 3) student affairs was student discipline. 4) financial matter was inefficiency in budget management. 5) school facilities was inefficiency in school facilities management. 6) community relation was the community was not willing be cooperated by community people.

The opinion of the academic teachers concerned the school administrator decision-making in 6 areas which were the stages in following the academic planning; present situation, problems and needs analysis, planning; following the student affairs planning, school facilities planning, community relation planning and community relation evaluation were statistically different at .05 level. So the hypothesis was accepted but others step were not statistical difference.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยลงได้ก็ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.ประยูร ศรีประสาธน์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ประชุม รอดประเสริฐ ที่ได้ให้ความเมตตาเป็นที่ปรึกษาชี้แนะแนวทางในการทำวิจัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์ ที่ได้กรุณาให้ความกระจ่างเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิจัย จนทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินการวิจัยจนเป็นผลสำเร็จ จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ฝ่ายบัณฑิตศึกษา แขนงบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ระดับปริญญาโท ขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.บุญลือ ทองอยู่ รองเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครู ดร.วันทยา วงศ์ศิลป์ ภิรมย์ หัวหน้ากลุ่มงานที่ 4 กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ รองศาสตราจารย์ ดร.โกศล มีคุณ รองศาสตราจารย์ประจำสาขาศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือวิจัย

ขอขอบคุณคุณอาจารย์นิคม เขียวฉ่ำ หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอปากท่า และผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอปากท่า สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรดิตถ์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัย

ขอขอบคุณผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ ศึกษาพิเศษทุกอำเภอ ผู้บริหารและครูวิชาการ โรงเรียนทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือวิจัยและการตอบแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายขอขอบคุณอาจารย์อำไพ ปริญญา ที่ได้ให้กำลังใจและสนับสนุนช่วยเหลือในทุกด้านจนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอมอบคุณประโยชน์และความดีของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นกตัญญูตามบูชาแต่ คุณบิดามารดา คุณครูบาอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ประสิทธิ์ ปริญญา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประเด็นปัญหาการวิจัย	4
สมมติฐานของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	7
นิยามศัพท์	8
ความสำคัญของการวิจัย	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	9
การตัดสินใจ	9
การบริหาร โรงเรียนประถมศึกษา	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	24
บทที่ 3 การดำเนินการวิจัย	29
ประชากร	29
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
การรวบรวมข้อมูล	32
การวิเคราะห์ข้อมูล	32
การนำเสนอข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล	33

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4	
การวิเคราะห์ข้อมูล	35
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	38
บทที่ 5	
สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	81
สรุปการวิจัย	83
อภิปรายผล	87
ข้อเสนอแนะ	92
บรรณานุกรม	94
ภาคผนวก	99
ก. รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	100
ข. รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง	101
ค. การทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย	106
ง. แบบสอบถาม	112
ประวัติผู้วิจัย	128

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามผู้บริหาร โรงเรียนที่ได้รับคืนจำแนกตามอำเภอ	36
4.2 จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามครูวิชาการ โรงเรียนที่ได้รับคืนจำแนกตามอำเภอ	37
4.3 ค่าความถี่และร้อยละวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนตามกระบวนการบริหารงานวิชาการ	39
4.4 ค่าความถี่และร้อยละเหตุผลการเลือกวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนตามกระบวนการบริหารงานวิชาการ	40
4.5 ค่าความถี่และร้อยละวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนตามกระบวนการบริหารงานบุคลากร	41
4.6 ค่าความถี่และร้อยละเหตุผลการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนตามกระบวนการบริหารงานบุคลากร	42
4.7 ค่าความถี่และร้อยละวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนตามกระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียน	43
4.8 ค่าความถี่และร้อยละเหตุผลการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนตามกระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียน	44
4.9 ค่าความถี่และร้อยละวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนตามกระบวนการบริหารงานธุรการการเงิน	45
4.10 ค่าความถี่และร้อยละเหตุผลการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนตามกระบวนการบริหารงานธุรการการเงิน	46
4.11 ค่าความถี่และร้อยละวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนตามกระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่	47
4.12 ค่าความถี่และร้อยละเหตุผลการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนตามกระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่	48
4.13 ค่าความถี่และร้อยละวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนตามกระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน	49

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.27 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิชาการ โรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการ ของผู้บริหาร โรงเรียนในกระบวนการบริหารงานวิชาการ	69
4.28 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิชาการ โรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการ ของผู้บริหาร โรงเรียนในกระบวนการบริหารงานบุคลากร	71
4.29 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิชาการ โรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการ ของผู้บริหาร โรงเรียนในกระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียน	73
4.30 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิชาการ โรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการ ของผู้บริหาร โรงเรียนในกระบวนการบริหารงานธุรการการเงิน	75
4.31 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิชาการ โรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการ ของผู้บริหาร โรงเรียนในกระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่	77
4.32 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิชาการ โรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการ ของผู้บริหาร โรงเรียนในกระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน	79

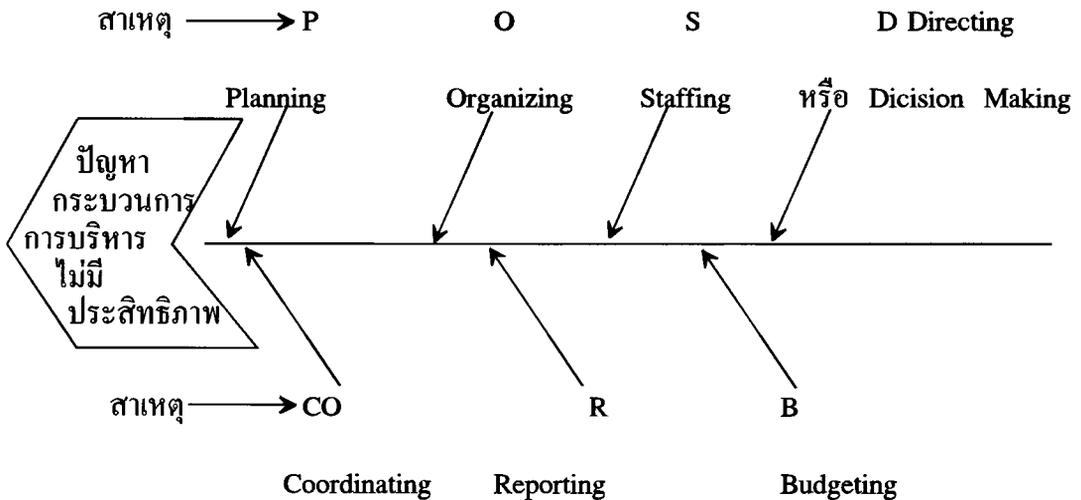
บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาเป็นภารกิจโดยตรงที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียน เพราะถือว่าโรงเรียนประถมศึกษาเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีหน้าที่ในการจัดการศึกษาภาคบังคับให้แก่เยาวชนของชาติ ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องใช้ความรู้ความสามารถบริหารงานโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ อันได้แก่ การดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนดำเนินไปโดยเรียบร้อย การให้บุคลากรในโรงเรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การแก้ปัญหาในการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน การดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมาย การสนองนโยบายของหน่วยงานรับผิดชอบระดับสูง และการเตรียมการรับความเปลี่ยนแปลงของแนวคิดใหม่ในการจัดการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เล่ม 5 2529: 4) จากวัตถุประสงค์ของการบริหารงานโรงเรียนดังกล่าว จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารต้องใช้ความรู้ความสามารถและทักษะในกระบวนการบริหารเป็นอย่างดี จึงจะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ ที่วางไว้ได้ ด้วยเหตุนี้กระบวนการบริหารจึงเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องนำไปใช้ในการบริหารโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งกระบวนการบริหารที่ยอมรับและอ้างอิงกันโดยทั่วไปนั้น ยึดหลักกระบวนการบริหารของ ลูเธอร์ กุลลิค (Luther Gulick) ได้แก่ การวางแผน (Planing) การจัดหน่วยงาน (Organizing) การจัดวางตัวบุคคล (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting) กระบวนการบริหาร 7 ประการ หรือ POSDCORB นี้เป็นกระบวนการบริหารที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องนำไปใช้เป็นเทคนิคในการบริหารโรงเรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ในกระบวนการบริหารหรือ POSDCORB นั้น ทุก ๆ ขั้นตอนมีความสำคัญและเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน หากกระบวนการหรือขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งเกิดปัญหาหรืออุปสรรคขึ้นมาย่อมกระทบกระเทือนถึงขั้นตอนอื่น ๆ อันเป็นผลให้กระบวนการบริหารการศึกษาเกิดปัญหาตามมาได้ นั่นคือ จะทำให้การบริหารการศึกษาไม่มีประสิทธิภาพและไม่เกิดประสิทธิผลเท่าที่ควรสาเหตุแห่งปัญหา

และอุปสรรคของกระบวนการบริหารการศึกษาหรือ POSDCORB สามารถแสดงเป็นแผนภูมิ ก้างปลา (Fishbone Diagram) หรือแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลของปัญหา (Cause & Effect Diagram) ได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 แสดงเหตุและผลของปัญหากระบวนการบริหารการศึกษา

ในขั้นตอนหรือกระบวนการ 7 ประการ ของกระบวนการบริหารการศึกษาหรือ POSDCORB นั้น ขั้นตอนที่สำคัญยิ่งของกระบวนการบริหารศึกษาก็คือ การอำนวยความสะดวก (Directing) ซึ่งก็คือการตัดสินใจนั่นเอง

การตัดสินใจเป็นขั้นตอนของกระบวนการบริหารที่สำคัญ เซอร์เบิร์ต เอ. ไชมอน (อ้างใน ธานี กาทอง 2530: 2) ซึ่งได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งทฤษฎีการตัดสินใจ ได้ให้ความสำคัญของการตัดสินใจสั่งการไว้ว่า "กระบวนการบริหาร คือ กระบวนการตัดสินใจ"

วิจิตร ศรีสะอ้าน (2526: 296) ได้กล่าวถึงการตัดสินใจไว้ว่า "นักบริหารคือนักตัดสินใจ เพราะต้องทำการตัดสินใจอยู่ตลอดเวลาต้องคิดวินิจฉัยในเรื่องที่เป็นปัญหาหรือไม่เป็นปัญหา เป็นเรื่องที่สั่งการได้ในทันทีหรืออาจเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นเป็นประจำ หรือเป็นเรื่องใหม่ ๆ ต้องใช้เวลาในการตัดสินใจ"

จากความสำคัญของการตัดสินใจดังกล่าวจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารการศึกษาต้องตระหนัก และทำการตัดสินใจให้มีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่องานอย่างแท้จริง

ในการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทุกวันนี้ เมื่อผู้บริหารโรงเรียนได้ทำการตัดสินใจสั่งการอย่างใดอย่างหนึ่งไปแล้ว ผู้ใต้บังคับบัญชาบางคนในโรงเรียน ได้แก่ ครูวิชาการ โรงเรียนหรือครูสายปฏิบัติการสอน รวมถึงผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน มักจะไม่ยอมรับวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งนำไปสู่ปัญหาทางการบริหารอื่นๆ ติดตามมา ก่อให้เกิดความไม่เข้าใจหรือสร้างความขัดแย้งต่างๆ ในโรงเรียน ส่งผลทำให้การบริหารโรงเรียนขาดประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียน
2. เพื่อต้องการทราบเหตุผลวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา
3. เพื่อต้องการทราบปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของครูวิชาการโรงเรียน
4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของครูวิชาการ โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา

ประเด็นปัญหาการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดพะเยาใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการในงานบริหาร โรงเรียนวิธีใดมากที่สุด
2. ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดพะเยามีเหตุผลในการเลือกวิธีการตัดสินใจสั่งการอย่างไร
3. ครูวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดพะเยา มีความเห็นว่าการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนก่อให้เกิดปัญหาในโรงเรียนอย่างไร
4. ครูวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดพะเยา มีความเห็นว่าเป็นผู้บริหารโรงเรียนใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการวิธีใดมากที่สุด
5. ผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา มีความคิดเห็นต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอย่างไร

สมมติฐานของการวิจัย

วิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามที่ปฏิบัติจริงและตามความเห็นของครูวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา มีความแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเฉพาะ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา
2. การวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการตามแนวคิดของ วูม และ เยตตัน (Victor H. Vroom and Phillip W. Yetton) ซึ่งมี 5 แบบ คือ

แบบ 1 ผู้บริหารตัดสินใจด้วยตนเอง โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่

แบบ 2 ผู้บริหารตัดสินใจด้วยตนเอง โดยหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ได้

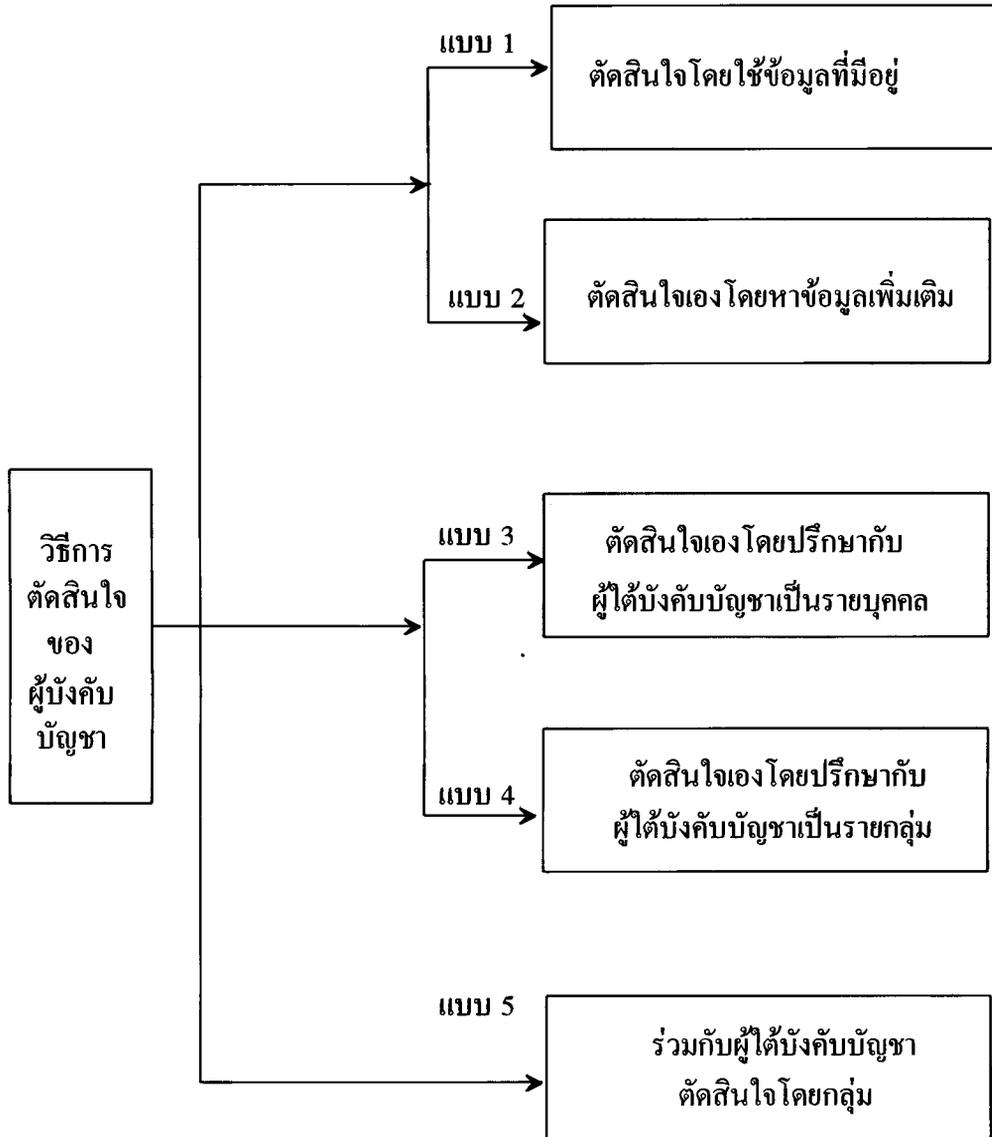
บังคับบัญชา

แบบ 3 ผู้บริหารตัดสินใจด้วยตนเอง โดยปรึกษากับผู้ได้บังคับบัญชา
เป็นรายบุคคล

แบบ 4 ผู้บริหารตัดสินใจด้วยตนเอง โดยปรึกษากับผู้ได้บังคับบัญชา
เป็นกลุ่ม

แบบ 5 ผู้บริหารและผู้ได้บังคับบัญชาร่วมกันอภิปรายปัญหาแล้วทำการ
ตัดสินใจโดยใช้ความเห็นสอดคล้องกัน

แบบการตัดสินใจของวรมและเขตต้นสรุปเป็นแผนผังกรอบในการวิจัยได้ดังนี้

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษาได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาและครูวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา จำนวน 272 โรงเรียนละ 2 คน ทำการสุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนได้ 170 โรงเรียน หรือ 340 คน โดยการสุ่มตัวอย่างจากตารางของเครจซี และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan)

4. ตัวแปรที่จะศึกษา

4.1. ตัวแปรอิสระ คือ ตำแหน่งของกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1. ผู้บริหารโรงเรียน

4.1.2. ครูวิชาการโรงเรียน

4.2. ตัวแปรตาม

ได้แก่ ความคิดเห็นที่มีต่อวิธีการตัดสินใจ

ข้อตกลงเบื้องต้น

วิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา พิจารณาจากรูปแบบวิธีการตัดสินใจ (Decision Making) ตามแนวคิดของวรูม และ เยตตัน (Vroom and Yetton) ส่วนการบริหารงานโรงเรียนยึดกระบวนการบริหารของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528: 53) 4 ขั้นตอน คือ

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และ ความต้องการ
2. การวางแผน
3. การดำเนินงานตามแผน
4. การประเมินผล

นิยามศัพท์

1. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ โรงเรียน หรือ ศึกษานิเทศก์ในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียน
2. ครูวิชาการโรงเรียน หมายถึง ครูสายปฏิบัติการสอนที่ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บริหารโรงเรียนให้ทำหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการของโรงเรียนซึ่งในแต่ละโรงเรียนมีครูวิชาการโรงเรียน โรงเรียนละ 1 คน
3. การตัดสินใจ หมายถึง การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดที่คาดว่าจะทำให้ดำเนินงานไปสู่ความสำเร็จ
4. วิธีการตัดสินใจสั่งการ หมายถึง การเลือกแบบการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนในการบริหารงาน เพื่อให้การดำเนินงานไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งในงานวิจัยนี้มีรูปแบบการตัดสินใจ 5 แบบ
5. โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาที่จัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา, ประถมศึกษา หรือมัธยมศึกษาตอนต้น หรือโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ที่ขึ้นกับการกำกับดูแลบังคับบัญชาของผู้ว่าการการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา

ความสำคัญของการวิจัย

ผู้บริหารการศึกษาในจังหวัดพะเยา สามารถทราบถึงวิธีการตัดสินใจสั่งการ เหตุผล การเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการและปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา โดยสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ได้ดังนี้ คือ

1. สามารถนำไปวิเคราะห์หรือวางแผนพัฒนาการบริหารงานศึกษาของจังหวัดพะเยา ให้เกิดประสิทธิภาพ
2. สามารถนำไปปรับปรุงวิธีการตัดสินใจสั่งการให้เกิดประสิทธิภาพต่อการบริหาร การศึกษาของจังหวัดพะเยา

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

1. การตัดสินใจ

การตัดสินใจสั่งการเป็นขั้นตอนที่สำคัญของกระบวนการบริหาร หากผู้บริหารรู้จักใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ดีและเหมาะสมกับสถานการณ์ ย่อมทำให้การบริหารงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งสำคัญที่ควรคำนึงในการตัดสินใจสั่งการของ ผู้บริหาร คือ การตัดสินใจที่ถูกต้องและมีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อมิให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา เนื่องจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร ทำให้เกิดผลกระทบต่อระบบงานและองค์การทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้นผู้บริหารทุกคนควรตระหนักเป็นอย่างยิ่งในการใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์

1.1. ความหมายของการตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นหัวใจหลักสำคัญของกระบวนการการบริหารงานที่ผู้บริหารทุกคนควรให้ความสนใจเอาใจใส่ และพยายามปรับปรุงประสิทธิภาพการตัดสินใจของตนเองอยู่เสมอ ได้มีนักการศึกษาของไทยและต่างประเทศให้ความหมายของการตัดสินใจไว้ ดังต่อไปนี้

เซอร์เบิร์ต เอ ไชมอน (อ้างใน ประยูร ศรีประสาธน์ 2536: 200) ให้ความหมายของการตัดสินใจว่า "การตัดสินใจเป็นกระบวนการของการหาโอกาสที่จะตัดสินใจ การเลือกทางเลือกจากทางเลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่"

เกรกอรี มัวเฮด และ ริกกี้ กรีฟฟิน (อ้างใน ประยูร ศรีประสาธน์ 2536: 200) ให้ความหมายไว้ว่า "การตัดสินใจเป็นกระบวนการเลือกทางเลือกจากทางเลือกหลาย ๆ ทาง"

วิลเลียม เจ กอร์ (อ้างใน ธาณี กาทอง 2530: 9) กล่าวว่า "การตัดสินใจสั่งการหมายถึงการเลือกทางปฏิบัติซึ่งมีหลายทาง เพื่อไปสู่เป้าหมายที่กำหนด"

จูนทซ์ และ ดอนเนลล์ (อ้างใน สุธี กิตติกุล 2532: 38) ได้ให้ความหมายการตัดสินใจไว้ว่า "การตัดสินใจ คือ การเลือกแนวทางปฏิบัติจากทางเลือกหลาย ๆ ทางซึ่งเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการวางแผนว่า จะทำอะไร ที่ไหน เมื่อไร โดยใคร และ อย่างไร"

วุฒิชัย จ๋านงค์ (2523: 241) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้ว่า "การตัดสินใจเป็นกระบวนการเลือกในระหว่างทางเลือกต่าง ๆ "

เชาว์ ไพโรพริณโรจน์ (2526: 172) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจว่า "การตัดสินใจหมายถึงการเลือกทางเลือกวิธีปฏิบัติการจากทางเลือกหลาย ๆ ทาง เพื่อให้ได้ทางเลือกที่ดีที่สุดเพียงทางเลือกเดียวเท่านั้น"

ทองอินทร์ วงศ์โสธร (2526: 71) กล่าวถึง ผู้นำกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่า "การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทำให้ผู้ร่วมงานมีความพึงพอใจและทำการตัดสินใจมีคุณภาพ และการตัดสินใจเป็นกลุ่มจะใกล้เคียงกับความถูกต้องมากกว่าการตัดสินใจเพียงคนเดียว"

วิจิตร ศรีสะอ้าน (2526: 296) ได้กล่าวถึงการตัดสินใจของผู้บริหารว่า "นักบริหารคือ นักตัดสินใจ เพราะต้องคิดวินิจฉัยเรื่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ต้องใช้เวลาในการสั่งการ"

สมพงษ์ เกษมสิน (อ้างใน สุทธิ กิตติกุล 2532: 38) ให้ความหมายของการตัดสินใจว่า "การตัดสินใจ คือ การชั่งใจ ไตร่ตรอง พิจารณา หรือใช้ดุลยพินิจเลือกแนวทางการดำเนินงานที่เห็นว่าดีที่สุดในทางใดทางหนึ่งจากทางเลือกที่มีอยู่ เพื่อให้ได้แนวทางดำเนินการไปสู่วัตถุประสงค์ที่ต้องการ"

จากความหมายของการตัดสินใจที่นักการศึกษาให้ไว้ดังกล่าว พอสรุปได้ว่า "การตัดสินใจหมายถึงการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ที่คาดว่าจะทำให้การดำเนินงานไปสู่ความสำเร็จ"

1.2. ประเภทของการตัดสินใจ

นักการศึกษาได้แบ่งประเภทการตัดสินใจออกเป็นหลายแบบตามแต่พื้นฐานแนวคิดของแต่ละคนหรือเหตุผลและประสบการณ์ของตน ทำให้การแบ่งประเภทการตัดสินใจมีความหลากหลายต่างกัน

เชสเตอร์ ไอ บาร์นาร์ด (อ้างใน ประยูร ศรีประสาธน์ 2536: 206) แบ่งการตัดสินใจออกเป็น 3 ประเภท ตามที่มาของเรื่องเพื่อตัดสินใจ คือ

1. การตัดสินใจเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน (Intermediary decision) เป็นการตัดสินใจที่เกิดจากการสื่อความหมายจากผู้บังคับบัญชาไปยังผู้ใต้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้องกับการตีความหมาย การประยุกต์หรือการเผยแพร่คำสั่งให้เข้าใจตรงกัน

2. การตัดสินใจตามเรื่องและผู้ใต้บังคับบัญชาส่งเรื่องมาให้พิจารณา (Appellate decision) เกิดจากการที่ผู้ใต้บังคับบัญชาเสนอเรื่องต่าง ๆ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาตัดสินใจ

3. การตัดสินใจเชิงสร้างสรรค์ (Creative decision) เป็นการตัดสินใจที่เกิดจากความคิดริเริ่มของผู้บังคับบัญชาเอง

กล้า ทองขาว (2528: 956) แบ่งการตัดสินใจตามระดับของการตัดสินใจออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การตัดสินใจแบบโปรแกรม หรือแบบมีแผน (Programed decision) เป็นการตัดสินใจในเรื่องที่เกิดขึ้นเป็นประจำ ซ้ำกับการตัดสินใจครั้งก่อน ๆ ปัญหาไม่ยุ่งยาก ไม่ซับซ้อน มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอน ตัดสินใจได้ง่าย มีระเบียบแบบแผนให้ปฏิบัติ

2. การตัดสินใจแบบไม่ใช่โปรแกรม หรือ นอกแบบแผน (Non programed decision) เป็นการตัดสินใจในเรื่องที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน เป็นเรื่องที่ยุ่ยาก ซับซ้อน มีผลกระทบต่องค์กรอย่างมาก ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวที่แน่นอน

วิชัย โสสุวรรณจินดา และ จิระจิตต์ ราชา (อ้างใน ประยูร ศรีประสาธน์ 2536: 208) แบ่งการตัดสินใจออกเป็น 3 ประเภท ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น คือ

1. การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน เป็นการตัดสินใจที่ผู้ตัดสินใจมีข้อมูลหรือข้อเท็จจริงชัดเจน สามารถคาดการณ์ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นได้แน่นอน กรณีนี้การตัดสินใจจะพยายามเลือกทางเลือกที่ให้ประโยชน์สูงสุด

2. การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่เสี่ยง เป็นการตัดสินใจที่มีความแน่นอนน้อยกว่าข้อที่ 1 แต่ยังพอคาดการณ์ผลที่จะเกิดขึ้นได้บ้าง แต่ผลที่จะเกิดขึ้นจากทางเลือกที่พิจารณามีความแตกต่างกันอันเนื่องมาจากความไม่แน่นอนของปัจจัยและสถานการณ์

3. การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน เป็นการตัดสินใจที่ผู้ตัดสินใจมีข้อมูลหรือข้อเท็จจริงไม่ชัดเจน ไม่สามารถคาดการณ์ผลที่จะเกิดขึ้นของแต่ละทางเลือกได้ เพราะมีปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ ผู้ตัดสินใจจึงไม่อาจหาทางเลือกที่ให้ประโยชน์สูงสุดได้ จึงต้องใช้ดุลยพินิจพิจารณาและประสบการณ์ช่วยในการพิจารณา

ดังนั้นประเภทของการตัดสินใจจึงแบ่งออกได้หลายแบบตามแนวคิดของนักการศึกษาแต่ละคน สำหรับผู้วิจัยมีความเห็นว่าการตัดสินใจมี 2 แบบ คือ การตัดสินใจแบบมีแผนหรือเคยเกิดขึ้นเป็นประจำมีวิธีการหรือระเบียบแบบแผนปฏิบัติและการตัดสินใจแบบไม่มีแผนหรือไม่แน่นอน เป็นการตัดสินใจที่ยังไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน และต้องอาศัยความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการบริหารงานมาช่วยในการตัดสินใจ

1.3. กระบวนการตัดสินใจ

เวน เค ฮอย และ ซีซิล จี มิสเกล (อ้างใน ประยูร ศรีประสาธน์ 2536: 211)

ได้เสนอข้อวิเคราะห์ของกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งสรุปได้เป็น 5 ขั้นตอน คือ

1. ยอมรับและกำหนดปัญหา
2. วิเคราะห์ความยุ่งยากของสถานการณ์ที่เป็นอยู่
3. กำหนดเกณฑ์สำหรับการแก้ปัญหา
4. พัฒนาแผนหรือกลยุทธ์การปฏิบัติ ขั้นตอนนี้รวมถึงการระบุทางเลือกคาดการณ์ผลที่ได้รับและพิจารณาและเลือกทางเลือกที่จะนำไปปฏิบัติ
5. วางแผนปฏิบัติซึ่งเกี่ยวข้องกับการวางโครงการ การติดต่อสื่อสารการควบคุมดูแล และการประเมิน

เฮอริเบิร์ต เอ ไชมอน (อ้างใน ธาณี กาทอง 2530: 12) ให้ความเห็นว่า กระบวนการตัดสินใจสั่งการ ควรประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1. การศึกษาสถานะแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจ
2. การวิเคราะห์สถานะแวดล้อมอันเป็นข้อมูลนั้น เพื่อกำหนดทางเลือกในการตัดสินใจ
3. การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เห็นว่าดีที่สุด

แคเน็ยล อี กริฟฟิธส์ (อ้างใน ประยูร ศรีประสาธน์ 2536: 210) ได้ให้ความเห็นว่า กระบวนการบริหาร คือการตัดสินใจ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ยอมรับ กำหนด และจำกัดปัญหา
2. วิเคราะห์และประเมินปัญหา
3. กำหนดเกณฑ์หรือมาตรฐานซึ่งจะใช้ในการประเมินแนวทางแก้ปัญหา หรือพิจารณาความสอดคล้องกับความต้องการและการได้รับการยอมรับ
4. รวบรวมข้อมูล
5. กำหนดและเลือกแนวทางแก้ปัญหาที่เป็นที่พอใจ ทดสอบแนวทางนั้นล่วงหน้า

6. คำเนิการเพื่อให้การตัดสินใจไปสู่การปฏิบัติ โดย

- 6.1. การวางโครงการแก้ปัญหา
- 6.2. ควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการ
- 6.3. ประเมินผลที่ได้รับและกระบวนการ

วุฒิชัย จำนำงศ์ (2523: 241-248) ได้แบ่งกระบวนการตัดสินใจออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ

1. แยกแยะตัวปัญหา
2. การหาข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตัวปัญหานั้น
3. ประเมินค่าข่าวสาร
4. กำหนดทางเลือก
5. เลือกทางเลือกนั้น
6. ปฏิบัติตามการตัดสินใจ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532: 15) ได้แบ่งกระบวนการตัดสินใจเป็น 6 ขั้นตอน คือ

1. วิเคราะห์วัตถุประสงค์ที่แท้จริง เพื่อจะทำให้เป้าหมายของการตัดสินใจมีทิศทางที่แน่นอน และมีโอกาสสอดคล้องกับวัตถุประสงค์มากขึ้น
2. ศึกษาว่าปัญหาคืออะไร แล้ววางขอบเขตของปัญหานั้น
3. วิเคราะห์และประเมินผลปัญหานั้น ๆ ว่าข้อเท็จจริงเกี่ยวกับปัญหาเป็นอย่างไร มีผลกระทบต่อบุคคลหรือสิ่งใดอย่างไรบ้าง
4. สร้างเกณฑ์และมาตรฐานเพื่อประเมินผลทางปฏิบัติหรือการตัดสินใจ กล่าวคือ เป็นการอิงเกณฑ์ไว้เพื่อวัดหรือประเมินว่า ทางปฏิบัติแต่ละทางนั้น จะสามารถสนองตอบต่อวัตถุประสงค์ หรือเกณฑ์ที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงใด
5. รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ทางปฏิบัติเป็นขั้นที่ผู้ตัดสินใจจะต้องดำเนินการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทางปฏิบัติต่าง ๆ แล้วนำมาวิเคราะห์ว่า แต่ละทางปฏิบัตินั้นมีข้อดีข้อเสียสามารถที่จะแก้ปัญหาหรือนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์มากน้อยแค่ไหนเพียงใด

6. ขั้นตอนตัดสินใจ หรือ ลงมือดำเนินการตามทางปฏิบัติที่เห็นว่าดีที่สุด

สมยศ นาวิการ (อ้างใน สุทธิ กิตติกุล 2532: 43) แบ่งกระบวนการตัดสินใจเป็น 3 ขั้นตอน คือ

1. การระบุปัญหาและการพิจารณาสาเหตุของปัญหา
2. การสร้างและการประเมินทางเลือก
3. การดำเนินการตัดสินใจ

จากกระบวนการตัดสินใจต่างๆ ของนักการศึกษาดังกล่าวแล้วนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่า กระบวนการตัดสินใจควรประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ คือ การกำหนดปัญหา วิเคราะห์ปัญหา กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา เลือกทางเลือกที่ดีที่สุด และปฏิบัติตามทางเลือกที่เลือกไว้

1.4. โอกาสในการตัดสินใจ

การที่ผู้บริหารจะทำการตัดสินใจในโอกาสที่สมควร มีนักการศึกษาได้ แบ่งโอกาสของการตัดสินใจเป็น 3 โอกาส คือ (วิจิตร ศรีสะอ้าน 2526: 300)

1. การตัดสินใจเมื่อได้รับการวินิจฉัยสั่งการจากเบื้องบน (Intermediary Decisions) เป็นการตัดสินใจเมื่อได้รับคำสั่ง หรือการมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาระดับสูงขึ้นไป
2. การตัดสินใจเมื่อได้รับการเสนอหรือร้องเรียนจากข้างล่าง (Appellate Decisions) เป็นการตัดสินใจเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาเสนอมา หรือเป็นเรื่องร้องเรียน หรือเป็นเรื่องที่เคลงสั่งการไปแล้วแต่ไม่ชัดเจนต้องมีการทบทวนใหม่อีก
3. การตัดสินใจริเริ่มสร้างสรรค์ (Creative Decision) เป็นการตัดสินใจที่ริเริ่มโดยตัวผู้บริหารเอง เมื่อผู้บริหารต้องการปรับปรุงพัฒนาหน่วยงานให้ดียิ่งขึ้น โดยมีการตัดสินใจกำหนดวัตถุประสงค์ กำหนดนโยบายขึ้นใหม่

การตัดสินใจในโอกาส 3 โอกาสนี้ ถ้าหากหน่วยงานใดมีการตัดสินใจ ประเภทที่ 2 มาก คือมีการตัดสินใจจากการร้องเรียนของผู้บังคับบัญชามากเมื่อนั้นองค์การจะอยู่ในภาพที่ไม่ปกติ คือ มีปัญหาเกิดขึ้นแต่ถ้ามีการตัดสินใจประเภทนี้น้อยการดำเนินงานในหน่วยงานจะเป็นไปด้วยดี และในทำนองเดียวกันถ้ามีการตัดสินใจ ประเภทที่ 3 คือ เป็นการตัดสินใจจากการริเริ่มสร้างสรรค์ของผู้บังคับบัญชามาก แสดงว่า หน่วยงานนั้นมีการดำเนินงานที่ดี อยู่ในสภาพเรียบร้อย และได้รับการพัฒนาให้ดีขึ้น

โอกาสในการตัดสินใจทั้ง 3 โอกาสดังกล่าว ผู้วิจัยเห็นว่าสอดคล้องกับโอกาสในการตัดสินใจของผู้บริหารในปัจจุบัน ซึ่งหากหน่วยงานใดตัดสินใจในทางริเริ่มสร้างสรรค์มากก็ถือได้ว่าหน่วยงานนั้นมีการพัฒนาไปในทางที่ดี และไม่มีปัญหาในการตัดสินใจ

1.5. ข้อควรคำนึงในการตัดสินใจ

ผู้บริหารจะทำการตัดสินใจให้มีประสิทธิภาพและช่วยให้การบริหารงานบรรลุวัตถุประสงค์ มีข้อควรคำนึง (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2532: 25) คือ

1. ไม่ควรตัดสินใจในปัญหาที่ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังพิจารณารายละเอียดอยู่ หรือ เรื่องที่ได้ตัดสินใจผ่านไปแล้วยังรอบคอบ
2. ไม่ควรตัดสินใจเมื่อยังไม่ถึงเวลาอันสมควรและยังไม่ทราบข้อมูลดีพอทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงอคติและความลำเอียงต่าง ๆ
3. ไม่ควรตัดสินใจในสิ่งที่ไม่สามารถปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพได้
4. ไม่ควรตัดสินใจในสิ่งที่คุณเองไม่มีอำนาจ หรือตนเองได้มอบหมายอำนาจให้ผู้อื่นดำเนินการไปแล้ว

ข้อควรคำนึงในการตัดสินใจดังกล่าว เป็นข้อคิดหรือข้อตระหนักแก่ผู้บริหารที่จะทำการตัดสินใจบริหารงานในเรื่องต่างๆ ให้เกิดประสิทธิภาพ ผู้วิจัยเห็นว่าหากผู้บริหารทำการตัดสินใจโดยไม่มีขอบเขต ไม่เหมาะกับกาลเวลา หรือไม่มีอำนาจแท้จริงในการตัดสินใจแล้วการตัดสินใจย่อมไม่เกิดประสิทธิภาพเท่าที่ควร และอาจก่อให้เกิดปัญหาตามมาได้

1.6. วิธีการตัดสินใจ

มีนักการศึกษาหลายคนได้แบ่งวิธีการตัดสินใจออกเป็นหลายๆ แบบตามแนวคิดของนักการศึกษาแต่ละคน ผู้วิจัยจะไม่ขอนำมากกล่าวในที่นี้ แต่จะขอกกล่าวถึง แบบวิธีการตัดสินใจของวรูมและเขตตัน(อ้างใน เสริมศักดิ์ วิชาสาครณ์ 2536: 165-166) ซึ่งเป็นแบบวิธีการตัดสินใจในการศึกษาวิจัยครั้งนี้โดยเฉพาะ

แบบของการตัดสินใจตามแนวคิดของวรูมและเขตตัน (Vroom and Yetton) จากแนวคิดของวรูมและเขตตัน ที่อาศัยระดับของการให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ แบ่งวิธีการตัดสินใจออกเป็น 5 แบบ คือ

แบบที่ 1 ผู้บริหารแก้ปัญหา หรือ ตัดสินใจเอง โดยอาศัยข้อมูลที่มีอยู่แล้ว

แบบที่ 2 ผู้บริหารได้รับข้อมูลที่จำเป็นจากผู้ได้บังคับบัญชาแล้วตัดสินใจเอง ผู้บริหารอาจบอกหรือไม่บอกปัญหาหรือการตัดสินใจในขณะที่หาข้อมูลก็ได้ ผู้ได้บังคับบัญชาไม่มีส่วนร่วมหรือเกี่ยวข้องในการกำหนดขอบเขตของปัญหาหรือประเมินทางเลือก

แบบที่ 3 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาบางคนที่เกี่ยวข้องได้ทราบปัญหา ขอความเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ได้บังคับบัญชาเป็นรายคนโดยไม่ได้รวมกันเป็นกลุ่ม แล้วผู้บริหารก็ตัดสินใจเอง การตัดสินใจอาจใช้หรือไม่ใช้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะจากผู้ได้บังคับบัญชาก็ได้

แบบที่ 4 ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาทราบปัญหาโดยการประชุมกลุ่ม ในการประชุมกลุ่มนั้น ผู้บริหารอาจได้รับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ จากนั้น ผู้บริหารตัดสินใจเอง การตัดสินใจอาจใช้หรือไม่ใช้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะจากผู้ได้บังคับบัญชาก็ได้

แบบที่ 5 ผู้บริหารให้ผู้ได้บังคับบัญชาทั้งกลุ่มทราบปัญหาผู้บริหารร่วมกับกลุ่มในการหาทางเลือกและประเมินทางเลือกโดยให้เป็นมติของกลุ่มผู้บริหารมีบทบาทเหมือนประธานในที่ประชุม จากนั้นนำความคิดเห็นซึ่งเป็นมติของกลุ่มไปปฏิบัติ

จากวิธีการทั้ง 5 แบบของวรูมและเขตตัน จะเห็นได้ว่าการตัดสินใจ แบบที่ 1 ถึงแบบที่ 4 เป็นการตัดสินใจโดยผู้บริหาร ส่วนแบบที่ 5 เป็นการตัดสินใจโดยกลุ่มร่วมกันตัดสินใจ แบบของการตัดสินใจตามแนวคิดของวรูม และเขตตันจึงแบ่งตามการมีส่วนร่วมของผู้ได้บังคับบัญชาจากน้อยไปหามากที่สุดได้ 5 แบบ ได้ดังนี้ คือ

แบบที่ 1 ผู้บริหารตัดสินใจเอง โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่แล้ว

แบบที่ 2 ผู้บริหารตัดสินใจเองโดยหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ได้บังคับบัญชา

แบบที่ 3 ผู้บริหารตัดสินใจเอง โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาบางคน เป็นรายคน

แบบที่ 4 ผู้บริหารตัดสินใจเอง โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นรายกลุ่ม

แบบที่ 5 ผู้บริหารให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจทุกคนแล้ว ทำการตัดสินใจโดยกลุ่ม โดยความเห็นสอดคล้องกัน

1.7. การให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

การบริหารการศึกษามีความแตกต่างจากการบริหารทั่วไป เพราะเป็นการบริหารที่มีได้มุ่งหวังผลกำไร มีบุคลากรหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จึงจำเป็นที่ผู้บริหารการศึกษาต้องบริหารงานโดยอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากบุคลากรทุกฝ่าย ดังนั้น การบริหารงานที่จะต้องทำการตัดสินใจเพื่อภารกิจในด้านเกี่ยวกับการศึกษาแล้วควรที่ผู้บริหารจะให้ความสำคัญของผู้ร่วม-งานทุกคน เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เพื่อสร้างความร่วมมือร่วมใจของคณะครูในโรงเรียน เพื่อให้การดำเนินงานบริหารโรงเรียนบรรลุตามเป้าหมาย

มูน (1984: 209) ตั้งข้อสรุปว่าการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูจะสำเร็จได้โดยทำให้การตัดสินใจที่แตกต่างกันในโรงเรียนเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูจะประสบผลสำเร็จได้ขึ้นอยู่กับหลัก 6 ประการ คือ

1. สถานที่ หรือพื้นที่ หรือหน่วยงาน
2. แบบของการตัดสินใจที่แตกต่างกัน
3. ความแตกต่างระหว่างบุคคล
4. ขอบเขตของเรื่องที่จะตัดสินใจ
5. รูปแบบการตัดสินใจ
6. ทิศทางการมีส่วนร่วมของครู

เซอร์เบิร์ต เอ ไชมอน (อ้างใน ชรรมรส โชติคุณุชร 2536: 244) กล่าวไว้ว่า การบริหารคือการตัดสินใจ อำนาจในการตัดสินใจมิได้เป็นของบุคคลใด บุคคลหนึ่ง ซึ่งหมายถึง มิได้เป็นของผู้บริหารเท่านั้น แต่เพราะประสิทธิภาพของการดำเนินการตัดสินใจขึ้นอยู่กับผู้ได้บังคับบัญชา จึงควรแบ่งการตัดสินใจไปตามส่วนต่าง ๆ ขององค์การ โดยให้ความสำคัญแตกต่างกันไปในแต่ละระดับ (เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ 2536: 247) ได้สรุปว่าการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ส่งผลดังนี้

1. โอกาสที่มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างขวัญของครูและความกระตือรือร้นของโรงเรียน
2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูมีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพึงพอใจของครูแต่ละคนต่อวิชาชีพการสอน

3. ครูพึงพอใจผู้บริหารโรงเรียนที่เปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจโดยไม่คำนึงว่าครูหรือบุคลากรจะมีความต้องการในการตัดสินใจสูงหรือต่ำ
4. ครูและบุคลากรมิได้คาดหวังหรือต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทุกเรื่อง เพราะเห็นว่าการเข้าไปเกี่ยวข้องกับตัดสินใจมากเกินไปจะทำให้ความสำคัญของการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วมน้อยลง
5. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจให้ผลแตกต่างกันไปตามสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง กับการตัดสินใจแต่ละสถานการณ์
6. บทบาทและหน้าที่ในการตัดสินใจของครูหรือบุคลากร กับผู้บริหารสถานศึกษาเปลี่ยนแปลงไปตามธรรมชาติและลักษณะของปัญหา
7. ปัจจัยทั้งภายในและภายนอกองค์การหรือสถานศึกษาจะมีผลอย่างสำคัญระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูและบุคลากร
8. ผู้บริหารที่ไม่มีประสิทธิภาพเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเป็นผู้ที่ไม่ได้รับการยอมรับจากผู้ใต้บังคับบัญชา และมีคุณภาพของการตัดสินใจไม่ดี กล่าวคือ ผู้บริหารที่มีประสิทธิภาพก็คือบุคคลที่ได้รับการยอมรับจากผู้ใต้บังคับบัญชา และมีคุณภาพการตัดสินใจที่ดี

การให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจถือเป็นเทคนิค และกระบวนการที่มุ่งส่งเสริมให้บุคลากรมีความสำนึกและตระหนักในความเป็นเจ้าของ เป็นการสร้างความร่วมมือร่วมใจให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ เพื่อให้การดำเนินงานต่างๆ บรรลุผลสำเร็จ ผู้วิจัยเห็นว่าการให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเป็นเทคนิค และกระบวนการที่สำคัญยิ่งของผู้บริหารที่ควรส่งเสริมให้เกิดขึ้นในทุกองค์การ

1.8. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร

จากแนวคิดของ เซอจิโรวานี และ คาร์เวอร์, แคมพ์เบลล์ คอร์บัลลี และ นิสแทรนค์ (อ้างใน เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ 2537: 167-168) และ ผลการวิจัยต่าง ๆ สรุปว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร ได้แก่

1. ปัจจัยด้านบุคคล
2. ปัจจัยด้านองค์การ
3. ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม

ซึ่งแต่ละปัจจัยมีตัวแปรดังนี้

ปัจจัยด้านบุคคล ตัวแปรในด้านนี้ ประกอบด้วย ตัวผู้บริหารและผู้อื่นซึ่งตัวแปรด้านผู้บริหาร ได้แก่ ประสบการณ์ บุคลิกภาพ ทักษะ ทักษะ ความเชื่อ การรับรู้ตนเอง การรับรู้ต่อผู้อื่น การรับรู้ต่องาน การรับรู้ต่อองค์กร บทบาท ภาวะผู้นำ ปรัชญาในการบริหาร เป็นต้น ตัวแปรในผู้อื่น ได้แก่ วุฒิภาวะ ความต้องการ ความสามัคคี

ปัจจัยด้านองค์กร ตัวแปร ได้แก่ เป้าหมาย โครงสร้าง ขนาด การติดต่อสื่อสาร อำนาจ บรรยากาศ

ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ตัวแปร ได้แก่ นโยบายของผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไป การเมือง วัฒนธรรม ค่านิยมของสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ความคาดหวังของชุมชน

1.9. ปัญหาและอุปสรรคการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารการศึกษา

จากการศึกษางานวิจัยต่างๆ พบว่าในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนพบปัญหาและอุปสรรคของการตัดสินใจสั่งการแตกต่างกัน จึงกลุณี ยศบรรดาศักดิ์ (2534: 141-142, 150-151) พบว่าปัญหาในการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี คือ ครูอาจารย์ในโรงเรียนมีความรู้ความสามารถไม่เหมาะกับงานที่ปฏิบัติและผู้บริหารขาดความรู้ในการนิเทศงาน สุธี กิตติกุล (2532: 137-138) ได้ศึกษาการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดภูเก็ต พบว่าปัญหาเกิดจากการขาดข้อมูลที่สมบูรณ์และถูกต้องเป็นปัจจุบัน สายฝน เจริญ (2536: 116-118, 136) พบว่าปัญหาการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนขนาดใหญ่ ในเขตกรุงเทพมหานคร คือ การตัดสินใจสั่งการไม่ตรงกับความต้องการของอาจารย์ และมีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา พิมลพรรณ บุญมุสิก (2533: 181) ได้ศึกษาการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 6 พบว่า ปัญหาการตัดสินใจสั่งการ คือ นโยบายไม่ชัดเจน ขาดข้อมูลในการตัดสินใจ ผู้บริหารขาดความเชื่อมั่นในการปกครองและมีข้อจำกัดในการสื่อสาร ชัยวัฒน์ เรื่องวณิชกุล (2530: 105-113) พบว่าปัญหาการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 6 คือ ผู้บริหารให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการตัดสินใจน้อย ธาณี กาทอง (2530: ฉ, 120-123, 131-134) พบว่าปัญหาและอุปสรรคการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 5 คือ ปัญหาระบบราชการที่ล่าช้า และมีระเบียบกฎเกณฑ์มาก และปัญหาเกี่ยวกับอิทธิพลของบุคคลภายนอก

สรุปได้ว่า การตัดสินใจ หมายถึง การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดที่คาดว่าจะทำให้ การดำเนินงานไปสู่ความสำเร็จ การตัดสินใจเป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการบริหารงานทุกประเภท โดยเฉพาะในการบริหารการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานของการศึกษาระดับอื่นๆ หากผู้บริหารการศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายของการตัดสินใจ ประเภทการตัดสินใจ และมีทักษะในกระบวนการตัดสินใจที่ดีย่อมส่งผลให้การบริหารงานของผู้บริหารดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อย และหากผู้บริหารทราบถึงโอกาส และข้อควรคำนึงในการตัดสินใจรวมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจย่อมจะช่วยให้การบริหารงานของผู้บริหารการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสามารถทราบแนวทางในการจัดปัญหาอุปสรรค ต่างๆ และอิทธิพลที่มีผลกระทบต่อวิธีการตัดสินใจของผู้บริหารการศึกษาได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

2. การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา

เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุดในฐานะผู้บริหารระดับปฏิบัติล่างสุดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ โดยเป็นผู้รับผิดชอบอย่างใกล้ชิดต่อการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของการจัดการศึกษาทุกระดับ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของงานบริหารโรงเรียนอันเป็นหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง คือ ต้องเข้าใจวัตถุประสงค์และขอบข่ายของงานบริหารโรงเรียน เพื่อให้สามารถดำเนินงานในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายตามความต้องการของหน่วยงานที่รับผิดชอบการศึกษาของชาติ

2.1. วัตถุประสงค์ของการบริหารงานโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2528: 4) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาไว้ดังนี้ คือ

1. เพื่อให้งานต่าง ๆ ของโรงเรียนดำเนินไปโดยเรียบร้อย
2. เพื่อให้บุคลากรในโรงเรียนสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อแก้ปัญหาในการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน
4. เพื่อให้งานต่าง ๆ ของโรงเรียนบรรลุเป้าหมาย
5. เพื่อเป็นการสนองนโยบายของหน่วยงานรับผิดชอบในระดับสูง
6. เพื่อเป็นการเตรียมการรับการเปลี่ยนแปลงแนวคิดใหม่ในการจัดการศึกษา

2.2. ขอบข่ายของงานบริหารโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (เล่ม 3 2528: 5) ได้กำหนดงานบริหารโรงเรียน ไว้ 6 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ซึ่งงานทั้ง 6 งาน นี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. งานหลัก เป็นงานที่ต้องดำเนินการเพื่อให้นักเรียนบรรลุจุดหมายของหลักสูตรโดยตรง คือ งานวิชาการ

2. งานสนับสนุน เป็นงานที่ดำเนินการส่งเสริมให้การปฏิบัติงานหลักเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 6 งาน ดังกล่าว ในแต่ละงาน มีขอบ-ข่ายของงานดังต่อไปนี้ คือ

1. งานวิชาการ ได้แก่ งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานวัดและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษา งานด้านการวางแผนและกำหนดวิธีดำเนินงานสอน งานส่งเสริมการสอน และงานประชุมอบรมทางวิชาการ

2. งานบุคลากร ได้แก่ การกำหนดความต้องการบุคลากร การจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน การควบคุมกำกับ ติดตามและนิเทศบุคลากร การพัฒนาและธำรงรักษามูลค่าบุคลากร และการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากร

3. งานกิจการนักเรียน ได้แก่

3.1. กิจกรรมที่โรงเรียนต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2523 ระเบียบที่เกี่ยวข้องและเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียน เช่น การจัดทำเขตบริการ การจัดทำสำมนักเรียน การเกณฑ์รับนักเรียนเข้าเรียน การปฐมนิเทศผู้ปกครอง และการแก้ปัญหาให้นักเรียนขาดเรียน

3.2. กิจกรรมที่โรงเรียนจัดบริการให้นักเรียน เช่น การบริการสุขภาพ การจัดอาหารกลางวัน การบริการแนะแนว การบริการนักเรียนขาดแคลน และทุนการศึกษา

3.3. กิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีขึ้นในโรงเรียน เช่น กิจกรรมที่ส่งเสริมประชาธิปไตย กิจกรรมส่งเสริมวินัยในโรงเรียน กิจกรรมจัดตั้งชุมนุมต่างๆ กิจกรรมสหกรณ์นักเรียน การจัดทำทัศนศึกษา การจัดกีฬา การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมจริยธรรมนักเรียน และการบำเพ็ญประโยชน์ต่อโรงเรียน และชุมชน

3.4. กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับศิษย์เก่า เช่น การติดตามผลนักเรียน การตั้งสมาคมศิษย์เก่า และการสรรหาและยกย่องคนดีเด่นประจำท้องถิ่นและชุมชน

4. งานธุรการการเงิน ได้แก่ งานสารบรรณ งานทะเบียนและรายงานงานเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยในด้านอาคารสถานที่ งานประชาสัมพันธ์ งานงบประมาณงานพัสดุ และงานการเงินและบัญชี

5. งานอาคารสถานที่ ได้แก่ การจัดสร้างอาคารสถานที่ การวางแผนการควบคุมการก่อสร้าง การตกแต่งจัดระเบียบ การรื้อถอนอาคารสถานที่ การใช้อาคารสถานที่ การบำรุงอาคารสถานที่ การรักษาประดับ ตกแต่ง การซ่อมแซม การควบคุมดูแลอาคารสถานที่ การติดตาม ผลการใช้ การบำรุงรักษา การตกแต่ง และการประเมินผลการใช้อาคารสถานที่

6. งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่

6.1. การประชาสัมพันธ์โรงเรียน เช่น การประชุมผู้ปกครอง เพื่อชี้แจงการปฏิบัติงานของโรงเรียน การทำจุลสาร หรือสิ่งพิมพ์เผยแพร่ จัดทำป้ายประกาศ เผยแพร่ข่าวสารของโรงเรียน และการพบปะเชื่อมโยงในโอกาสที่เหมาะสม

6.2. การให้บริการชุมชน ได้แก่ การให้บริการทางวิชาการ การให้คำแนะนำหรือการปรึกษาหารือ ในกิจกรรมของชุมชน และการให้บริการอาคารสถานที่ หรือ วัสดุอุปกรณ์

6.3. การร่วมกิจกรรมของชุมชน ได้แก่ การเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ของท้องถิ่น เช่น กิจกรรมทางศาสนา ศิลป วัฒนธรรม การเข้าร่วมในกิจกรรมพัฒนาท้องถิ่น หรือ กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ และการเข้าร่วมงานอื่น ๆ ของ ท้องถิ่น

6.4. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมของ โรงเรียน เช่น การเชิญประชาชนมาร่วมในกิจกรรม งานวันเด็ก วันแม่ วันสำคัญอื่นๆ ของโรงเรียน การเชิญ

บุคคลในท้องถิ่นที่มีความรู้ความสามารถมาเป็นวิทยากรในโรงเรียน และการให้บุคคลในชุมชน ได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการพัฒนาโรงเรียน โดยการช่วยเหลือด้านแรงงาน หรือ วัสดุอุปกรณ์

6.5. การสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชนและหน่วยงานอื่น เช่น การให้ครูมีส่วนร่วมในการติดต่อสัมพันธ์ กับ ชุมชน การจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่าง โรงเรียนในกลุ่ม และ ชุมชน การจัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษา ของนักเรียน เช่น การตอบปัญหาชิงทุนการศึกษา การแข่งขัน หรือ การประกวด ต่างๆ และการจัดตั้งกลุ่ม หรือ ชมรม ศิษย์เก่า หรือสมาคมครูและผู้ปกครอง

2.3 กระบวนการบริหารโรงเรียน

กระบวนการโรงเรียนตามที่สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ (เล่ม 3 2535: 53) กำหนดให้บริหารโรงเรียนนำไปปฏิบัติ มี 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาวิเคราะห์ สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ เป็นขั้นตอนที่มุ่งให้ผู้บริหาร รู้จักค้นคว้า วิเคราะห์งานที่จะดำเนินการเพื่อให้ทราบถึงสภาพปัจจุบันที่เป็นอยู่ และสภาพปัญหาของงานตลอดถึงความต้องการในการปรับปรุงแก้ไข ปัญหาต่างๆ

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน เป็นขั้นตอนที่ผู้บริหาร ต้องกระทำต่อจากขั้นตอนที่ 1 คือ เมื่อทราบปัญหา และความต้องการของงานแล้วผู้บริหารต้องทำการวางแผน เพื่อพัฒนา งานหรือปรับปรุงงานให้เป็นไปตามที่ต้องการ

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการตามแผน เป็นขั้นตอนที่ผู้บริหารหรือ ผู้ร่วมงาน ต้องปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ ซึ่งกำหนดผู้รับผิดชอบ ระยะเวลาดำเนินการ วัสดุอุปกรณ์หรืองบประมาณสนับสนุน เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผล เป็นขั้นตอนที่ผู้บริหาร หรือผู้ร่วมงานต้องกระทำก่อนการดำเนินงาน ระหว่างดำเนินงานและหลังการดำเนินงานเพื่อศึกษาความเป็นไปได้หรือ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานเพื่อจะได้แก้ไขปรับปรุง หรือดำเนินการต่อเนื่องไปอีก

ในการบริหาร โรงเรียนประถมศึกษาผู้บริหารโรงเรียนต้องตระหนักและเข้าใจ ถึงวัตถุประสงค์ในการบริหาร โรงเรียน เพื่อให้เกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเป้าหมายหรือ เกิด มโนคติเกี่ยวกับการบริหาร โรงเรียนและต้องรู้ถึงขอบข่ายงานบริหาร โรงเรียน ทั้ง 6 งาน ซึ่ง มีงานวิชาการเป็นหลักและงานสนับสนุนอีก 5 งาน คือ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งาน ธุรการการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์กับชุมชน นอกจากนั้นต้องมีทักษะใน

กระบวนการบริหารงาน 4 ขั้นตอนดังกล่าว เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการบริหาร
โรงเรียนประถมศึกษาอีกด้วย

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

มีผลงานวิจัยที่ค้นพบวิธีการตัดสินใจของผู้บริหารที่น่าสนใจ ดังนี้

รังสฤษฎ์ ศรีวิชัย (2525: 105-106) ทำการวิจัยเรื่องพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการของ
ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 11 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ทำการตัด
สินใจและสั่งการด้วยตนเอง โดยอาศัยข้อมูลจากผู้ใต้บังคับบัญชาและให้กลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชา
พิจารณาตัดสินใจร่วมกัน พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหาร โรงเรียนขนาดเล็กและขนาดใหญ่
ต่างกัน คือ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กอาศัยข้อมูลจากผู้ใต้บังคับบัญชาแล้วทำการตัดสินใจ แต่ผู้
บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่เปิดโอกาสให้กลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมพิจารณา รวบรวมความเห็นแล้ว
จึงตัดสินใจ ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและหัวหน้าหมวดวิชามีบทบาทในการตัดสินใจจากมากไป
หาน้อยตามลำดับ ช่วงเวลาในการดำรงตำแหน่งที่ต่างกันทำให้พฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการต่าง
กัน

ประนอม บุญเนา (2521: 109-119) ทำการวิจัยเรื่อง กระบวนการตัดสินใจสั่งการ
ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาในสวนกลาง ผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารมีส่วนร่วมใน
กระบวนการตัดสินใจสั่งการเกี่ยวกับงานบริหาร 5 ประเภท คือ งานวิชาการ งานบุคคล งานกจิ
การนักศึกษา งานธุรการ-การเงิน การให้บริการและงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนในระดั
ปานกลาง แต่ผู้บริหารต้องการมีส่วนร่วมในงานดังกล่าวในระดับมาก ครู-อาจารย์มีส่วนร่วมใน
กระบวนการตัดสินใจสั่งการเกี่ยวกับงานวิชาการ งานกิจการ นักศึกษาและงานสัมพันธ์กับชุมชน
ในระดับปานกลาง และมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจสั่งการเกี่ยวกับการบริหารงาน
บุคคลและงานธุรการการเงิน และการให้บริการในระดับปานกลาง ผู้บริหารมีส่วนร่วมใน
กระบวนการตัดสินใจสั่งการเกี่ยวกับงานบริหารทุกประเภทมากกว่าครู-อาจารย์ ส่วนความต้อง
การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจสั่งการเกี่ยวกับงานวิชาการ งานบุคคล และธุรการการเงิน
และการให้บริการ ผู้บริหารมีความต้องการมีส่วนร่วมมากกว่าระดับความต้องการของครู และ
ความต้องการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจสั่งการเกี่ยวกับงานกิจการนักศึกษาและงานด้าน
ความสัมพันธ์กับชุมชนของผู้บริหารและครู-อาจารย์ไม่แตกต่างกัน

สนิท พานัก (2534: 114-117) ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้-
 อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด พบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจที่ผู้อำนวยการการประถม
 ศึกษาจังหวัดเลือกใช้ในการบริหารงานตามภารกิจส่วนใหญ่ ตัดสินใจโดยการอภิปรายปัญหาพร้อม
 กับผู้ได้บังคับบัญชาและให้กลุ่มผู้ได้บังคับบัญชา ร่วมกำหนดการตัดสินใจด้วย

พิมลพรรณ บุญมุสิก (2533: 179-181) ทำการวิจัยเรื่อง การตัดสินใจสั่งการของผู้-
 บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการเกี่ยวกับงานบริหารการศึกษา 6
 งาน คือ งานวิชาการ งานธุรการ งานปกครอง งานบริหาร งานโรงเรียนกับชุมชน และงานทั่วไป
 โดยวิธีการประชุมอภิปรายปัญหาประเมินทางเลือกร่วมกับกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชา แล้วทำการตัดสินใจ
 โดยใช้ความเห็นสอดคล้องกัน ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางใช้วิธีการตัดสินใจสั่ง
 การด้วยวิธีอภิปรายปัญหาพร้อมกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคลแล้วพิจารณาตัดสินใจด้วยตนเอง
 ในการบริหารงานทั่วไป ส่วนในการบริหารงานวิชาการ งานบุคคล งานธุรการ งานปกครอง
 งานบริหารงานโรงเรียนกับชุมชน ใช้วิธีประชุมอภิปรายปัญหาประเมินทางเลือกร่วมกับผู้ได้บังคับ
 บัญชาแล้วทำการตัดสินใจ โดยใช้ความเห็นสอดคล้องกัน ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก
 ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการด้วยวิธีอภิปรายปัญหาพร้อมกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคล แล้ว
 พิจารณาตัดสินใจเอง ในการบริหารงานธุรการ งานปกครอง งานบริการ และงานทั่วไป ส่วนงาน
 วิชาการและงานโรงเรียนกับชุมชน ใช้วิธีประชุมอภิปรายปัญหาพร้อมกับผู้ได้บังคับบัญชาแล้วทำการ
 ตัดสินใจโดยใช้ความเห็นสอดคล้องกัน

สุธี กิตติกุล (2532: 115-137) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการตัดสินใจสั่งการของผู้-
 บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดภูเก็ต พบว่า ระดับการตัด
 สินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาทั้งที่ปฏิบัติจริงและควรปฏิบัติ ผู้บริหารโรงเรียน
 และครูอาจารย์ มีทัศนะที่สอดคล้องกัน คือ โดยส่วนรวมที่ปฏิบัติจริงอยู่ในระดับปานกลาง และที่
 ควรปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ธานี กาทอง (2530: 126-128) ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรง-
 เรียนมัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา 5 เกี่ยวกับวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารโรงเรียนผลการ
 วิจัย พบว่า ในด้านปฏิบัติจริง ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ ใช้วิธีการตัดสินใจวิธีที่ 4 คือ
 อภิปรายปัญหาพร้อมกับผู้ได้บังคับบัญชา แล้วพิจารณาตัดสินใจด้วยตนเอง ในการบริหารการ
 ศึกษาด้านวิชาการ งานบุคลากร ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และใช้วิธีที่ 5 คือ อภิปรายปัญหา
 ประเมินทางเลือกร่วมกับผู้ได้บังคับบัญชาแล้วพิจารณาตัดสินใจโดยใช้ความเห็นสอดคล้องกัน ใน
 การบริหารการศึกษาด้านกิจการนักเรียน ด้านธุรการ การเงิน อาคารสถานที่ ส่วนในด้านความ

คาดหวัง ผู้บริหาร โรงเรียนใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการด้วยวิธีที่ 4 ในงานบริหารการศึกษาด้านบุคลากร และใช้วิธีที่ 5 ในงานบริหารการศึกษาด้านวิชาการ กิจกรรมนักเรียน ชุรการการเงิน อาคารสถานที่ และความสัมพันธ์ชุมชน ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง ในด้านปฏิบัติจริงและ คาดหวัง ผู้บริหารใช้วิธีที่ 4 ในการตัดสินใจสั่งการ ด้านบุคลากร และใช้วิธีที่ 5 ในงานวิชาการ กิจกรรมนักเรียน ชุรการการเงินอาคารสถานที่ และความสัมพันธ์ชุมชน และความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ในด้านปฏิบัติจริง ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการด้วยวิธีที่ 1 คือ ผู้บริหารตัดสินใจด้วยตนเอง โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ ในการบริหารการศึกษาด้านบุคลากร ใช้วิธีที่ 5 ในการบริหารงานด้านวิชาการ กิจกรรมนักเรียน ชุรการ การเงิน อาคารสถานที่ และความสัมพัน์กับชุมชน ส่วนความคาดหวังนั้นผู้บริหารใช้วิธีที่ 5 ในการบริหารงานทุกด้าน

วันทนา ปทุมเทศวิวัฒน์ (2537: 140) ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารสตรีโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ พบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารสตรีโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในการบริหารงานการศึกษาทั้ง 6 งาน โดยส่วนรวม พบว่า ในงานที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และงานเกี่ยวข้องกับตัวบุคลากรในโรงเรียน ใช้การตัดสินใจโดยวิธี "ผู้บริหารตัดสินใจสั่งการด้วยตนเอง โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่" ส่วนงานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพการศึกษา การพัฒนา และกิจกรรมเกี่ยวข้องกับนักเรียน โรงเรียนและชุมชน ใช้วิธีการตัดสินใจโดยวิธี "ผู้บริหารร่วมปรึกษากับกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชา แล้วร่วมกันตัดสินใจโดยยึดความเห็นของกลุ่มเป็นสำคัญ

ธิตยา จันทพลาบูรณ์ (2537: 114-125) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพและแบบพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีบุคลิกภาพอยู่ในระดับสูง 2 ด้าน คือ ความต้องการเข้าใจตนเองและผู้อื่น และความต้องการเป็นผู้นำ จากการศึกษาทั้งหมด 15 ด้าน และมีบุคลิกภาพอยู่ในระดับกลาง 13 ด้าน คือ ด้านความต้องการสัมฤทธิ์ผล ความต้องการเป็นผู้ตาม ความต้องการมีระเบียบความต้องการแสดงออก ความต้องการพึ่งตนเอง ความต้องการผูกไมตรีกับผู้อื่น ความต้องการขอความช่วยเหลือ ความต้องการยอมรับโทษ ความต้องการช่วยเหลือผู้อื่นความต้องการเปลี่ยนแปลง ความต้องการอดทน ความต้องการเพื่อนต่างเพศ และ ความต้องการก้าวร้าว สำหรับพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจสั่งการของ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจสั่งการในแบบที่ 5 คือ ผู้บริหารจะประชุมปรึกษาหารืออภิปรายปัญหาประเมินทางเลือก ร่วมกับผู้ได้บังคับ

บัญชาแล้วทำการตัดสินใจร่วมกันมากกว่าแบบอื่น ๆ ในส่วนความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ และแบบพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการไม่สัมพันธ์กับระดับบุคลิกภาพของผู้บริหารแต่อย่างใด

นิวัติ สุขรัตน์ (2531: 139) ทำการวิจัยการศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีในระดับสูง และเป็นไปในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ซึ่งแสดงว่าในโรงเรียนที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากๆ นั้นสัมฤทธิ์ผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนก็จะอยู่ในเกณฑ์สูงด้วย

สรุปแล้วในการศึกษาค้นคว้าวรรณกรรมที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ วรรณกรรมที่เกี่ยวกับเรื่องการตัดสินใจ การบริหารโรงเรียนประถมศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแต่ละประเภทที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ คือ

1) วรรณกรรมเกี่ยวกับเรื่องการตัดสินใจ กล่าวถึงความหมายของการตัดสินใจ ประเภทการตัดสินใจ กระบวนการตัดสินใจ โอกาสในการตัดสินใจ วิธีการตัดสินใจ การให้บุคคลากร มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร ปัญหาและอุปสรรคการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการตัดสินใจนั้น ได้มีนักการศึกษาหลายๆ ท่านให้แนวคิดต่างๆ กันไป ผู้วิจัยได้ยึดเฉพาะแนวคิดของวูมและเขตตัน เป็นตัวแบบวิธีการตัดสินใจในการวิจัยครั้งนี้

2) วรรณกรรมที่เกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการบริหารงานโรงเรียน ขอบข่ายงานบริหารโรงเรียน และกระบวนการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยยึดกระบวนการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา 4 ขั้นตอนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

3) วรรณกรรมที่เกี่ยวกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง กล่าวถึงวิธีการตัดสินใจสั่งการปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ตลอดจนแนวคิดและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานวิจัยที่ค้นคว้าซึ่งผู้วิจัยนำไปเป็นแนวทางในการวิเคราะห์และบรรยายผลและสรุปผลการวิจัยครั้งนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาแล้วส่วนมากจะทำการศึกษาถึงวิธีการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน โดยทำการศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนเท่านั้น และปัญหา

อุปสรรคในการตัดสินใจส่วนใหญ่ศึกษาเพื่อทราบปัญหาและอุปสรรคที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร สำหรับการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาวิธีการตัดสินใจของผู้บริหาร โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในโรงเรียนด้วย และได้ทำการศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการตัดสินใจของผู้บริหารและเหตุการณ์เลือกใช้การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนเป็นสำคัญ

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง วิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดพะเยา เป็นการวิจัยเชิงสำรวจที่ผู้วิจัยกำหนดวิธีการวิจัยตามขั้นตอนดังรายละเอียด คือ

1. ประชากร (Population)

ประชากรเป้าหมาย คือ ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา และ ครูวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาจำนวน 272 โรงเรียนละ 2 คน ทำการสุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนได้ 170 โรงเรียน ได้ผู้บริหารและครูวิชาการอย่างละ 1 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 340 คน โดยการสุ่มตัวอย่างสุ่มจากตารางของ เครซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1. เนื้อหาของแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ

ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ทำการสอบถามวิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานโรงเรียน 6 งาน ตามแนวคิดการตัดสินใจของ วูม และ เขตตัน (Victor and Philip W.Yetton) 5 แบบ และเหตุการณ์เลือกวิธีการตัดสินใจ แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (check-list)

ตอนที่ 2 สอบถามวิธีการตัดสินใจและเหตุการณ์ตัดสินใจ แบบสอบถามมี 6 ส่วน แต่ละส่วนสอบถามวิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานโรงเรียน 4 ขั้นตอน และเหตุการณ์เลือกใช้วิธีการตัดสินใจในกระบวนการบริหารงานโรงเรียนแต่ละงาน

ภารกิจงานบริหารโรงเรียน 6 งาน ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้แก่

1. งานวิชาการ
2. งานบุคลากร
3. งานกิจการนักเรียน
4. งานธุรการการเงิน
5. งานอาคารสถานที่
6. งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

กระบวนการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา มีขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ

1. การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และ ความต้องการ
2. การวางแผน
3. การดำเนินงานตามแผน
4. การประเมินผล

ฉบับที่ 2 สำหรับครูวิชาการโรงเรียน ทำการสอบถามวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน ในกระบวนการบริหารโรงเรียน 6 งาน ตามแนวคิดการตัดสินใจของ วรูม และ เยตตัน (Victor H. Vroom and Philip W. Yetton) 5 แบบ และปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนแบบสอบถามฉบับนี้ มี 6 ตอน แต่ละตอนหมายถึง กระบวนการบริหารงาน 6 งาน

2.2. ลักษณะของแบบสอบถาม

ฉบับที่ 1 แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน

ตอนที่ 1 จำนวน 6 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ

ฉบับที่ 2 แบบสอบถามสำหรับครูวิชาการโรงเรียน จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบ เลือกตอบ

2.3. วิธีการและขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม

2.3.1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการตัดสินใจ วิทยานิพนธ์งานวิจัย เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดเครื่องมือการวิจัย

2.3.2. นำความรู้ความเข้าใจที่ได้จากการศึกษาค้นคว้ากำหนดเป็นกรอบเนื้อหา การวิจัย แล้วสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบบสอบถามมี 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 สอบถามวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา คือ สอบถามวิธีการตัดสินใจสั่งการตามแนวคิดของ วรูม และ เยตตัน (Victor H. Vroom and W. Yetton) 5 แบบ และเหตุผลการเลือกวิธีการตัดสินใจ

ฉบับที่ 2 สอบถามวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารจากครูวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา คือ สอบถามวิธีการตัดสินใจสั่งการตามแนวคิดของ วรูม และ เยตตัน (Victor H. Vroom and Philip W. Yetton) 5 แบบ และปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน

วิธีการ สร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารวรรณกรรม ได้แก่ วิทยานิพนธ์ เอกสารการวิจัย ฯลฯ แล้วร่างแบบสอบถามปลายเปิดขึ้นภายใต้การให้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด แล้วนำไปสอบถามกับประชากรที่มีไขกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เป็นผู้บริหาร 20 คน เป็นครูวิชาการโรงเรียน 20 คน แล้วนำแบบสอบถามปลายเปิดมาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อการวิจัยตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาได้ตรวจแก้ไขแล้ว จึงนำไปเสนอผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเที่ยงตรง ความเหมาะสมของเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน เมื่อได้รับการเสนอแนะจากอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิแล้วจึงนำข้อมูลเสนอแนะเหล่านั้น ไปปรับปรุงแก้ไขโดยคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วนำไปทดลองกับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 50 คน เป็นผู้บริหาร 25 คน และ เป็นครูวิชาการ 25 คน เพื่อหาความเที่ยงตรงของเครื่องมือ (reliability) โดยวิธีการสอบซ้ำ (test-retest method) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามฉบับผู้บริหาร 0.96 ฉบับของครูวิชาการ 0.99 แล้วนำไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วจึงจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ใช้เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อไป

3. การรวบรวมข้อมูล

3.1. ขอความร่วมมือจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา และสำนักงานการประถมศึกษาทุกอำเภอ โดยติดต่อด้วยตนเอง พร้อมหนังสือขอความร่วมมือ จากสาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.2. ส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือจากสาขาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย สุโขทัยธรรมาธิราช ให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอด้วยตนเอง เพื่อจัดส่งให้ ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียนที่เป็น กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

3.3. ผู้วิจัยไปรับแบบสอบถามคืน โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามที่ตอบเสร็จแล้ว บรรจุซองที่ผู้วิจัยเตรียมไว้ให้นำส่งที่หัวหน้างานวิจัยประเมินผลและบริการการศึกษาของแต่ละอำเภอ

3.4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่คัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์นำมาวิเคราะห์ต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้มาคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการตัดสินใจสั่งการ และเหตุผลการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ การหาค่าเฉลี่ย และ หาค่าร้อยละ

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการตัดสินใจสั่งการและปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการ วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ การหาค่าเฉลี่ย และหาค่าร้อยละ

4.3 การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน และ ครูวิชาการ โรงเรียน ที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียน วิเคราะห์โดยใช้สถิติไค-สแควร์ (χ^2)

5. การนำเสนอข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะนำเสนอในรูปแบบตาราง และแปลผลความหมายเป็นความเรียงบรรยายประกอบตาราง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธี test-retest method จากสูตร

$$r = \frac{N\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2](N\sum Y^2 - (\sum Y)^2)}}$$

เมื่อ N = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

X = คะแนนที่ได้จากการสอบถามครั้งแรก

Y = คะแนนที่ได้จากการสอบถามครั้งที่สอง

2. การหาค่าร้อยละ จากสูตร

$$\text{ร้อยละของจำนวนใด} = \frac{\text{ความถี่ของจำนวนนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

3. การหาค่าเฉลี่ย หรือ มัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) จากสูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N_1}$$

เมื่อ \bar{X} = ค่ามัชฌิมเลขคณิต หรือ ค่าเฉลี่ย

$\sum fx$ = ผลรวมของค่าที่ทั้งหมด

N = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

4. การหาค่าสถิติ ไค - สแควร์ (χ^2) จากสูตร

$$\chi^2 = \sum \frac{(O-E)^2}{E}$$

เมื่อ χ^2 = ค่าไค - สแควร์

\sum = ผลรวม

O = ค่าที่ได้อันจริง

E = ค่าที่คาดหวัง

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้ได้เสนอผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา โดยเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นข้อและเป็นตอนในรูปของตารางและความเรียงตามลำดับดังนี้

1. วิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการตัดสินใจสั่งการและเหตุผล การตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (f) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าร้อยละ (%)

2. วิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของกลุ่มครูวิชาการโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจสั่งการ และปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (f) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าร้อยละ (%)

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน ทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติไค - สแควร์ χ^2 (Chi - Square)

จากการจัดส่งแบบสอบถามไปถึงกลุ่มตัวอย่าง ได้รับคืนมาแล้วแยกเป็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูวิชาการ โรงเรียน ได้ดังนี้

1) แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่สอบถามผู้บริหารโรงเรียนที่นำมาวิเคราะห์ได้เทียบกับจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด จำแนกตามอำเภอ

ที่	อำเภอ	จำนวนแบบสอบถาม			ร้อยละของฉบับที่สมบูรณ์
		ส่งไป	ได้รับคืน	สูญ	
1.	เมืองพะเยา	44	36	2	81.82
2.	แม่ใจ	14	12	-	85.17
3.	ดอกคำใต้	21	19	1	90.48
4.	จุน	17	16	1	94.12
5.	ปง	28	26	1	92.86
6.	เชียงคำ	38	33	2	86.84
7.	เชียงม่วน	8	8	-	100
รวม		170	150	7	88.23

จากตารางที่ 4.1 แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด จำนวน 170 ฉบับได้รับคืนมา 157 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.35 คัดเลือกเอาเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ได้ 150 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.23 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

2) แบบสอบถามครูวิชาการโรงเรียน ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงจำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่สอบถามครูวิชาการโรงเรียนเกี่ยวกับวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนที่สามารถนำมาวิเคราะห์ได้โดยเทียบจากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด จำแนกตามอำเภอ

ที่	อำเภอ	จำนวนแบบสอบถาม			ร้อยละของฉบับที่สมบูรณ์
		ส่งไป	ได้รับคืน สมบูรณ์	เสีย	
1.	เมืองพะเยา	44	36	1	81.82
2.	แม่ใจ	14	12	-	85.71
3.	ดอกคำใต้	21	20	-	95.24
4.	จุน	17	17	-	100
5.	ปง	28	27	-	96.43
6.	เชียงคำ	38	34	-	89.47
7.	เชียงม่วน	8	8	-	100
รวม		170	154	1	90.59

จากตารางที่ 4.2 แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมดจำนวน 170 ฉบับ ได้รับคืน 155 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 91.18 ถ้าคัดเลือกเอาเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ได้ 154 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90.59 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สอบถามวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนกับกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ตั้งแต่ตารางที่ 4.3-4.14 ตอนที่ 2 สอบถามวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนกับกลุ่มครูวิชาการโรงเรียน ตั้งแต่ตารางที่ 4.15-4.26 ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน ตั้งแต่ตารางที่ 4.27-4.32 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงได้ดังนี้ คือ

1. สอบถามวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน

แบบสอบถาม มี 6 ส่วน (หรือ 6 งาน) แต่ละส่วนเป็นภารกิจงานบริหารโรงเรียน ประถมศึกษา ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน ทำการสอบถามเกี่ยวกับวิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงาน 4 ขั้นตอน คือ การศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การวางแผน การดำเนินการตามแผน และการประเมินผล และทำการสอบถามถึงเหตุผลการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานของภารกิจทั้ง 6 งาน

สำหรับการสอบถามวิธีการตัดสินใจสั่งการนั้นยึดแบบการตัดสินใจ 5 แบบ ของวูม และเยตตัน คือ

แบบ 1 หมายถึง ผู้บริหารตัดสินใจด้วยตนเอง โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่

แบบ 2 หมายถึง ผู้บริหารตัดสินใจด้วยตนเอง โดยหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ได้บังคับบัญชา

แบบ 3 หมายถึง ผู้บริหารตัดสินใจด้วยตนเอง โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชา เป็นบางคน

แบบ 4 หมายถึง ผู้บริหารตัดสินใจด้วยตนเอง โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชา เป็นกลุ่ม

แบบ 5 หมายถึง ผู้บริหารและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชา ร่วมกันตัดสินใจ โดยความเห็น สอดคล้องกัน

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (f) และหาค่าร้อยละ (%) แยกตามภารกิจงาน 6 งาน สำหรับค่าเฉลี่ยด้านล่างสุดของแต่ละตาราง หมายถึง ผลรวมในแนวตั้งหารด้วย 4 คือ จำนวนขั้นตอน 4 ขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานแต่ละงานดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 วิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานวิชาการ

ตารางที่ 4.3 ค่าความถี่และร้อยละวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนตามกระบวนการบริหารงานวิชาการ

ชั้น ตอน ที่	กระบวนการบริหารงาน วิชาการ	วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ใช้									
		แบบ 1		แบบ 2		แบบ 3		แบบ 4		แบบ 5	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	การศึกษาวิเคราะห์ สภาพปัจจุบันปัญหา และความ ต้องการของ งานวิชาการ	19	12.67	17	11.33	8	5.33	25	16.67	81	54.00
2	การวางแผนงานวิชาการ	13	8.67	11	7.33	16	10.67	50	33.33	60	40.00
3	การดำเนินการตามแผน งานวิชาการ	6	4.00	5	3.33	15	10.00	39	26.00	85	56.67
4	การประเมินผลงาน วิชาการ	18	12.00	10	6.67	14	9.33	30	20.00	78	52.00
	รวม	56	37.33	43	28.67	53	35.33	144	96	304	202.67
	เฉลี่ย	14	9.33	10.75	7.17	13.25	8.83	36	24	76	50.67

จากตารางที่ 4.3 พบว่าในกระบวนการบริหารงานวิชาการผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจแบบ 5 โดย ผู้บริหารและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาร่วมกันตัดสินใจ โดยความเห็น สอดคล้องกัน และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานจะพบว่า ผู้บริหาร โรงเรียนส่วนใหญ่ ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 เช่นกัน

เหตุผลของการใช้วิธีการตัดสินใจ

การใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานวิชาการดังกล่าวพบว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีเหตุผลในการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการเกี่ยวกับเหตุผลเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน (ดังแสดงในตารางที่ 4.4)

ตารางที่ 4.4 ค่าความถี่และร้อยละของเหตุผลในการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการ
ในกระบวนการบริหารวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียน

เหตุผล	ความถี่	ร้อยละ
เพื่อความสะดวกรวดเร็ว	5	3.33
เพื่อปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ	2	1.33
เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน	65	43.34
เพื่อความโปร่งใสและเป็นประชาธิปไตยในการบริหารงาน	3	2.00
เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน	74	49.33
อื่น ๆ...คือ การตัดสินใจอยู่ที่สภาพบางอย่าง ผู้บริหารต้องตัดสินใจด้วยตนเอง บางอย่างผู้ร่วมงานต้องร่วมกันตัดสินใจ	1	0.67
รวม	150	100

1.2 วิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานบุคลากร

ตารางที่ 4.5 แสดงความถี่และร้อยละวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนตาม
กระบวนการบริหารงานบุคลากร

ชั้น ตอน ที่	กระบวนการบริหาร งานบุคลากร	วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ใช้									
		แบบ 1		แบบ 2		แบบ 3		แบบ 4		แบบ 5	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	การศึกษาวิเคราะห์ สภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการ ของงานบุคลากร	48	32.00	35	23.33	18	12.00	12	8.00	37	24.67
2	การวางแผนงาน บุคลากร	33	22.00	37	24.67	18	12.00	30	20.00	32	21.33
3	การดำเนินการตาม แผนงานบุคลากร	24	16.00	26	17.33	23	15.33	27	18.00	50	33.33
4	การประเมินผลงาน บุคลากร	38	25.33	30	20.00	17	11.33	18	12.00	47	31.33
	รวม	143	95.33	128	85.33	76	50.67	87	58	166	110.67
	เฉลี่ย	35.75	23.83	32	21.33	19	12.67	21.75	14.5	41.5	27.67

จากตารางที่ 4.5 พบว่าในกระบวนการบริหารงานบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 โดย ผู้บริหารและผู้ได้บังคับบัญชาฯ ร่วมกันตัดสินใจโดยความเห็นสอดคล้องกัน และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานจะพบว่า ในขั้นตอนที่ 1 ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจแบบที่ 1 ในขั้นตอนที่ 2 ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบที่ 2 ขั้นตอนที่ 3 ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบที่ 5 ในขั้นตอนที่ 4 ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบที่ 5

เหตุผลของการใช้วิธีการตัดสินใจ

การใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานบุคคลดังกล่าวผู้บริหารผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เน้นเหตุผลเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน (ดังแสดงในตารางที่ 4.6)

ตารางที่ 4.6 ค่าความถี่และร้อยละของเหตุผลในการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการ
ในกระบวนการบริหารงานบุคลากร ของผู้บริหารโรงเรียน

เหตุผล	ความถี่	ร้อยละ
เพื่อความสะดวกรวดเร็ว	13	8.67
เพื่อปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ	10	6.67
เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน	74	49.33
เพื่อความเป็นประชาธิปไตยในการบริหารงาน	9	6.00
เพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน	44	29.33
อื่น ๆ ระบุ	-	-
รวม	150	100

1.3 วิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานกิจการนักเรียน

ตารางที่ 4.7 ค่าความถี่และร้อยละวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนตาม
กระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียน

ชั้น ตอน ที่	กระบวนการบริหารงาน กิจการนักเรียน	วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ใช้									
		แบบ 1		แบบ 2		แบบ 3		แบบ 4		แบบ 5	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	การศึกษาวิเคราะห์ สภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการของ งานกิจการนักเรียน	22	14.67	15	10.00	10	6.67	23	15.33	80	53.33
2	การวางแผนงาน กิจการนักเรียน	5	3.33	6	4.00	19	12.67	50	33.33	70	46.67
3	การดำเนินการตาม แผนงานกิจการนักเรียน	6	4.00	5	3.33	15	10.00	44	29.33	80	53.33
4	การประเมินผลงาน กิจการนักเรียน	17	11.33	14	9.33	11	7.33	35	23.33	73	48.67
	รวม	50	33.34	40	26.67	55	36.67	152	101.32	303	202
	เฉลี่ย	12.5	8.33	10	6.67	13.75	9.17	38	25.33	75.75	50.5

จากตารางที่ 4.7 พบว่าในกระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 โดย ผู้บริหารและผู้ได้บังคับบัญชาาร่วมกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานจะพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจแบบที่ 5 เช่นกัน

เหตุผลของการใช้วิธีการตัดสินใจ

การใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียนดังกล่าว ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีเหตุผลเพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน (ดังแสดงในตารางที่ 4.8)

ตารางที่ 4.8 ค่าความถี่และร้อยละของเหตุผลในการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียน

เหตุผล	ความถี่	ร้อยละ
เพื่อความสะดวกรวดเร็ว	9	6.00
เพื่อปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ	4	2.67
เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน	52	34.67
เพื่อความเป็นประชาธิปไตยในการบริหารงาน	8	5.33
เพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน	77	51.33
อื่น ๆ ระบุ	-	-
รวม	150	100

1.4 วิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานธุรการการเงิน

ตารางที่ 4.9 ค่าความถี่และร้อยละวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนตาม
กระบวนการบริหารงานธุรการการเงิน

ชั้น ตอน ที่	กระบวนการบริหาร งานธุรการการเงิน	วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ใช้									
		แบบ 1		แบบ 2		แบบ 3		แบบ 4		แบบ 5	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	การศึกษาวิเคราะห์ สภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการ ของงานธุรการ การเงิน	51	34.00	36	24.00	21	14.00	15	10.00	27	18.00
2	การวางแผนงาน ธุรการการเงิน	22	14.67	35	23.00	40	26.67	24	16.00	29	19.33
3	การดำเนินการตาม แผนงานธุรการ การเงิน	19	12.67	22	14.67	41	27.33	33	22.33	35	23.33
4	การประเมินผลงาน ธุรการการเงิน	28	18.67	26	17.33	31	20.67	27	18.00	38	25.33
	รวม	120	80.01	119	79.33	133	88.67	99	66	129	85.99
	เฉลี่ย	30	20	29.75	19.83	33.25	22.17	24.75	16.5	32.25	21.5

จากตารางที่ 4.9 พบว่าในกระบวนการบริหารงานธุรการการเงิน ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 3 โดย ผู้บริหารตัดสินใจโดยปรึกษาหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นบางคน และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานจะพบว่า ในขั้นตอนที่ 1 ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจแบบที่ 1 ในขั้นตอนที่ 2 ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจแบบที่ 3 ในขั้นตอนที่ 3 ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจแบบที่ 5 ในขั้นตอนที่ 4 ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจแบบที่ 5

เหตุผลของการใช้วิธีการตัดสินใจ

การใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานธุรการการเงินดังกล่าว ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีเหตุผลเพื่อปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ (ดังแสดงในตารางที่ 4.10)

ตารางที่ 4.10 ค่าความถี่และร้อยละของเหตุผลในการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานธุรการการเงิน ของผู้บริหารโรงเรียน

เหตุผล	ความถี่	ร้อยละ
เพื่อความสะดวกรวดเร็ว	11	7.33
เพื่อปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ	67	44.67
เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน	50	33.34
เพื่อความโปร่งใสและเป็นประชาธิปไตยในการบริหารงาน	5	3.33
เพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน	17	11.33
อื่น ๆ ระบุ	-	-
รวม	150	100

1.5 วิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานอาคารสถานที่

ตารางที่ 4.11 ค่าความถี่และร้อยละวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนตามกระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่

ชั้น ตอน ที่	กระบวนการบริหาร งานอาคารสถานที่	วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ใช้									
		แบบ 1		แบบ 2		แบบ 3		แบบ 4		แบบ 5	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	การศึกษาวิเคราะห์ สภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการของ งานอาคารสถานที่	40	26.67	18	12.00	15	10.00	17	11.33	60	40
2	การวางแผนงานอาคาร สถานที่	14	9.33	15	10.00	25	16.67	42	28.00	54	36.00
3	การดำเนินการตาม แผนงานอาคารสถานที่	9	6.00	11	7.33	25	16.67	40	26.67	65	43.34
4	การประเมินผลงาน อาคารสถานที่	21	14.00	12	8.00	15	10.00	34	22.67	68	45.33
	รวม	84	56.0	56	37.33	80	53.34	133	88.67	247	164.67
	เฉลี่ย	21	14	14	9.33	20	13.34	33.25	22.17	67.75	41.17

จากตารางที่ 4.11 พบว่าในกระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่ ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 โดย ผู้บริหารและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาพร้อมกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานจะพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 เช่นกัน

เหตุผลของการใช้วิธีการตัดสินใจ

การใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่ดังกล่าว ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่เน้นเหตุผลเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน (ดังแสดงในตารางที่ 4.12)

ตารางที่ 4.12 ค่าความถี่และร้อยละของเหตุผลในการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการ
ในกระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่ ของผู้บริหารโรงเรียน

เหตุผล	ความถี่	ร้อยละ
เพื่อความสะดวกรวดเร็ว	17	11.33
เพื่อปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ	6	4.00
เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน	60	40.00
เพื่อความโปร่งใสและเป็นประชาธิปไตยในการบริหารงาน	9	6.00
เพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน	58	38.67
อื่น ๆ ระบุ	-	-
รวม	150	100

1.6 วิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน

ตารางที่ 4.13 ค่าความถี่และร้อยละวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนตาม
กระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน

ชั้น ตอน ที่	กระบวนการบริหารงาน ความสัมพันธ์กับชุมชน	วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ใช้									
		แบบ 1		แบบ 2		แบบ 3		แบบ 4		แบบ 5	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	การศึกษาวิเคราะห์ สภาพ ปัจจุบันปัญหา และความต้องการของ งานความสัมพันธ์กับ ชุมชน	25	16.67	29	19.33	13	8.67	21	14.00	62	41.33
2	การวางแผนงานความ สัมพันธ์กับชุมชน	5	3.33	13	8.67	19	12.67	38	25.33	75	50.00
3	การดำเนินการตาม แผน งานความ สัมพันธ์กับชุมชน	8	5.33	9	6.00	17	11.33	31	20.66	85	56.67
4	การประเมินผลงาน ความสัมพันธ์กับ ชุมชน	12	8.00	10	6.67	12	8.00	22	14.67	94	62.67
	รวม	50	33.33	61	40.67	61	40.67	112	74.66	316	210.67
	เฉลี่ย	12.5	8.33	15.25	10.17	15.25	10.17	28	18.66	79	52.67

จากตารางที่ 4.13 พบว่าในกระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน ผู้บริหารโรงเรียน ส่วนใหญ่ ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 โดย ผู้บริหารและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาด้วยกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานจะพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 เช่นกัน

เหตุผลของการใช้วิธีการตัดสินใจ

การใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่ดังกล่าว ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีเหตุผลเพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน (ดังแสดงในตารางที่ 4.14)

ตารางที่ 4.14 ค่าความถี่และร้อยละของเหตุผลในการเลือกวิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน ของผู้บริหารโรงเรียน

เหตุผล	ความถี่	ร้อยละ
เหตุผล เพื่อความสะดวกรวดเร็ว	14	9.33
เหตุผล เพื่อปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ	1	0.67
เหตุผล เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน	38	25.33
เหตุผล เพื่อความเป็นประชาธิปไตยในการบริหารงาน	11	7.33
เหตุผล เพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจร่วมกัน	86	57.34
อื่น ๆ ระบุ	-	-
รวม	150	100

การตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนในกระบวนการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 งาน สรุปว่าส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจแบบ 5 คือ ผู้บริหารและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชา ร่วมกันตัดสินใจโดยความเห็นสอดคล้องกัน มีเพียงงานธุรการการเงินเท่านั้นที่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 3 คือ ผู้บริหารตัดสินใจเอง โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นบางคน สำหรับเหตุผลการเลือกวิธีการตัดสินใจสั่งการนั้น พบว่าผู้บริหารมีเหตุผลเพื่อให้ ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกันในการบริหารงานวิชาการ งานกิจการนักเรียน และงานความสัมพันธ์กับชุมชน ส่วนการบริหารงานบุคลากรและงานอาคารสถานที่ มีเหตุผลเพื่อประสิทธิภาพของงานและการบริหารงานธุรการการเงินมีเหตุผลเพื่อปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

2. วิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของกลุ่มครูวิชาการโรงเรียน

แบบสอบถามนี้มี 6 ตอน แต่ละตอนเป็นภารกิจการบริหารงานโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มครูวิชาการโรงเรียนทำการสอบถามเกี่ยวกับวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนตามกระบวนการบริหารโรงเรียน 4 ขั้นตอน คือ การศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ การวางแผน การดำเนินการตามแผนและการประเมินผล และทำการสอบถามถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียนจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยวิธีแจกแจงความถี่ (f) และหาค่าร้อยละ (%) แยกตามภาระกิจงาน 6 งาน สำหรับค่าเฉลี่ยด้านต่ำสุดของแต่ละตารางหมายถึงผลรวมในแนวตั้งหารด้วย 4 คือจำนวน 4 ขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานแต่ละงาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 วิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานวิชาการ

ตารางที่ 4.15 ค่าความถี่และร้อยละวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนในกระบวนการบริหารงานวิชาการ ตามความคิดเห็นของครูวิชาการโรงเรียน

ชั้น ตอนที่ ที่	กระบวนการบริหาร งานวิชาการ	วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ผู้บริหารใช้									
		แบบ 1		แบบ 2		แบบ 3		แบบ 4		แบบ 5	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	การศึกษาวิเคราะห์ สภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการ ของงานวิชาการ	22	14.28	20	12.99	17	11.04	26	16.88	69	44.81
2	การวางแผนงาน วิชาการ	12	7.79	16	10.39	26	16.88	41	26.62	59	38.31
		11	7.14	15	9.74	29	18.33	31	20.13	68	44.16
3	การดำเนินการตาม แผนงานวิชาการ	29	18.83	14	9.09	22	14.29	27	17.53	62	40.26
4	การประเมินผลงาน วิชาการ										
	รวม	74	48.04	65	42.21	94	61.04	125	81.16	258	167.54
	เฉลี่ย	18.5	12.01	16.25	10.55	23.5	15.26	31.25	20.29	64.5	41.89

จากตารางที่ 4.15 พบว่าครูวิชาการโรงเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียน ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการตามกระบวนการบริหารงานวิชาการแบบ 5 โดย ผู้บริหารและกลุ่มผู้ได้ บังคับบัญชาพร้อมกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานจะพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 เช่นกัน

ปัญหาจากการใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการ

การใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานวิชาการดังกล่าว ครูวิชาการโรงเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ก่อให้เกิดปัญหาขึ้น สำหรับครูวิชาการที่เห็นว่ามีปัญหานั้นปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ การที่งานวิชาการไม่พัฒนาขึ้น (ดังแสดงในตารางที่ 4.16)

ตารางที่ 4.16 ความถี่และร้อยละของปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูวิชาการโรงเรียนในกระบวนการบริหารงานวิชาการ

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนลดลง	10	6.49
- ครูไม่ให้ความร่วมมือกับผู้บริหารทำให้งานต่างๆ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์	12	7.79
- งานด้านวิชาการของโรงเรียนไม่พัฒนาขึ้น	40	25.98
- การดำเนินงานในโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพ	8	5.20
- อื่น ๆ	55	35.71
ได้แก่ - บุคลากรมีการเคลื่อนย้ายบ่อยส่งผลให้งานวิชาการตกต่ำ	(1)	
- การดำเนินงานตามแผนงานวิชาการบางแผนไม่บรรลุวัตถุประสงค์	(1)	
- เน้นด้านกิจกรรมมากเกินไป	(1)	
- งบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอ	(1)	
- การดำเนินงานของผู้บริหารด้านต่างๆ มีปัญหากับนักเรียนบางกลุ่มที่เป็นตัวแปร	(1)	
- ไม่มีปัญหา, ไม่เกิดปัญหา	(50)	
- ไม่ตอบคำถาม	29	18.83
	รวม	154 100

2.2 วิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานบุคลากร

ตารางที่ 4.17 ค่าความถี่และร้อยละวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน ในกระบวนการบริหารงานบุคลากร ตามความคิดเห็นของครูวิชาการโรงเรียน

ชั้น ตอนที่ ที่	กระบวนการ บริหารงานบุคลากร	วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ผู้บริหารใช้									
		แบบ 1		แบบ 2		แบบ 3		แบบ 4		แบบ 5	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	การศึกษาวิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน ปัญหา และความ ต้องการของงาน บุคลากร	46	29.87	21	13.64	26	16.88	23	14.94	38	24.68
2	การวางแผนงาน บุคลากร	29	18.83	27	17.53	32	20.78	36	23.38	30	19.48
3	การดำเนินการตาม แผนงานบุคลากร	28	18.18	20	12.99	26	16.88	32	20.78	48	31.17
4	การประเมินผลงาน บุคลากร	41	26.62	32	20.78	20	12.99	22	14.29	39	25.32
	รวม	144	93.5	100	64.94	104	67.53	113	73.39	155	100.65
	เฉลี่ย	36	23.38	25	16.24	26	16.88	28.25	18.35	38.75	25.16

จากตารางที่ 4.17 พบว่าครูวิชาการโรงเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการตามกระบวนการบริหารงานบุคลากรแบบ 5 โดย ผู้บริหารและ ผู้ใต้บังคับบัญชาาร่วมกันตัดสินใจโดยความเห็นสอดคล้องกัน และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานจะพบว่า ในขั้นตอนที่ 1 ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 1 ในขั้นตอนที่ 2 ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการ แบบ 4 ในขั้นตอนที่ 3 ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการ แบบ 5 ในขั้นตอนที่ 4 ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการ แบบ 1

ปัญหาจากการใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการ

การใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานบุคลากรดังกล่าว ครูวิชาการโรงเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ก่อให้เกิดปัญหาขึ้น สำหรับครูวิชาการที่เห็นว่ามีปัญหานั้นปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ ปัญหาครูขาดขวัญและกำลังใจในการทำงานทำให้งานไม่มีประสิทธิภาพ (ดังแสดงในตารางที่ 4.18)

ตารางที่ 4.18 ความถี่และร้อยละของปัญหาที่เกิดขึ้นจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูวิชาการโรงเรียนในกระบวนการบริหารงานบุคลากร

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนลดลง	16	10.39
- ครูไม่ให้ความร่วมมือกับผู้บริหารทำให้งานต่างๆไม่บรรลุวัตถุประสงค์	15	9.74
- ครูขาดขวัญและกำลังใจในการทำงานทำให้งานไม่มีประสิทธิภาพ	33	21.43
- ครูแตกความสามัคคีทำให้งานไม่มีประสิทธิภาพและไม่เกิดประสิทธิผล	8	5.19
- อื่น ๆ	53	34.42
ได้แก่ - การจัดบุคลากรเข้าสอนไม่มีความเหมาะสม	(1)	
- ครูส่วนน้อยยังมีปัญหา	(1)	
- บุคลากรมีการเคลื่อนย้ายแต่ไม่มีการเคลื่อนย้ายมาแทน	(1)	
- ครูขาดความกระตือรือร้น	(1)	
- มีบางแผนงานของงานด้านบุคลากรครูไม่คอยให้ความร่วมมือ	(1)	
- ผลสัมฤทธิ์บางชั้นบางวิชาลดลง	(1)	
- ความแตกแยกในบางครั้ง	(1)	
- ครูบางคนไม่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานเท่าที่ควรจะเป็น	(1)	
- บุคลากรมีความสามารถในขีดจำกัด ทำให้การพัฒนางานในด้านต่างๆ ล่าช้า	(1)	

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
- มีปัญหาเล็กน้อย	(1)	
- มีทั้งเพิ่มและลด	(1)	
- ครูบางคนมีความสามารถไม่เหมาะสมกับงาน	(1)	
- บางคนไม่พอใจกับบทบาทของตนเอง	(1)	
- ไม่เกิดปัญหา, ไม่มีปัญหา	(40)	
- ไม่ตอบคำถาม	29	18.83
	รวม	154 100

2.3 วิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานกิจการนักเรียน

ตารางที่ 4.19 ค่าความถี่และร้อยละวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนในกระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียน ตามความคิดเห็นของครูวิชาการโรงเรียน

ชั้น ตอน ที่	กระบวนการบริหาร งาน กิจการนักเรียน	วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ผู้บริหารใช้									
		แบบ 1		แบบ 2		แบบ 3		แบบ 4		แบบ 5	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	การศึกษาวิเคราะห์ สภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการ ของงานกิจการ นักเรียน	29	18.83	21	13.64	22	14.29	26	16.88	56	36.36
2	การวางแผนงาน กิจการนักเรียน	11	7.14	22	14.29	36	23.38	40	25.97	45	29.22
3	การดำเนินการตาม แผนงานกิจการ นักเรียน	5	3.25	24	15.58	30	19.48	34	22.08	61	39.61
4	การประเมินผลงาน กิจการนักเรียน	27	17.53	19	12.34	21	13.64	33	21.43	54	35.06
	รวม	72	46.75	86	55.85	109	70.79	133	86.36	216	140.25
	เฉลี่ย	18	11.69	21.5	13.96	27.25	17.7	33.25	21.59	54	35.06

จากตารางที่ 4.19 พบว่าครูวิชาการโรงเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียน ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการตามกระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบ 5 โดย ผู้บริหารและกลุ่มผู้-ได้บังคับบัญชาพร้อมกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานจะพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 เช่นกัน

ปัญหาจากการใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการ

การใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียนดังกล่าว ครูวิชาการโรงเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ก่อให้เกิดปัญหาขึ้น สำหรับครูวิชาการที่เห็นว่ามีปัญหานั้น ปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ นักเรียนส่วนมากไม่มีระเบียบวินัย (ดังแสดงในตารางที่ 4.20)

ตารางที่ 4.20 ค่าความถี่และร้อยละวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูวิชาการโรงเรียน ในกระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียน

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
- นักเรียนส่วนมากไม่มีระเบียบวินัย	45	29.22
- ผู้ปกครองนักเรียนไม่ให้การสนับสนุนงานด้านกิจการนักเรียน	11	7.14
- ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนลดลง	8	5.20
- ครูไม่ให้ความร่วมมือทางด้านบริหารทำให้งานต่างๆ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์	12	7.79
- อื่น ๆ	49	31.82
ได้แก่ - ครูบางท่านไม่ได้เข้าร่วมงานกิจกรรมนักเรียน	(1)	
- นักเรียนส่วนน้อยไม่มีระเบียบวินัย	(1)	
- ขาดการดำเนินการด้านกิจการนักเรียน	(1)	
- งานไม่มีประสิทธิภาพ	(1)	
- นักเรียนส่วนน้อยไม่มีระเบียบแต่สามารถแก้ไขต่อไปได้	(1)	
- มีปัญหาเล็กน้อยแต่แก้ไขได้	(1)	
- งานไม่บรรลุวัตถุประสงค์เท่าที่ควร	(1)	
- ผู้รับผิดชอบโครงการไม่กล้าตัดสินใจด้วยตนเอง	(1)	
- นักเรียนขาดความกระตือรือร้น	(1)	
- ความร่วมมือจากครูฝ่ายอื่น ๆ มีน้อย	(1)	

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
- ครูขาดสื่อ-อุปกรณ์ นักเรียนขาดความพร้อมทำให้งาน ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย	(1)	
- ผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับดี ปัญหาต่างๆ ตกลงกันได้ถ้าไม่มี บุคคลที่ 3 ให้การสนับสนุน	(1)	
- ไม่มีปัญหา, ไม่ก่อให้เกิดปัญหา	(37)	
- ไม่ตอบคำถาม	29	18.83
	รวม	154 100

2.4 วิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานธุรการการเงิน

ตารางที่ 4.21 ค่าความถี่และร้อยละวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนกระบวนการบริหารงานธุรการการเงิน ตามความคิดเห็นของครูวิชาการโรงเรียน

ชั้น ตอน ที่	กระบวนการบริหาร งาน ธุรการการเงิน	วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ผู้บริหารใช้									
		แบบ 1		แบบ 2		แบบ 3		แบบ 4		แบบ 5	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	การศึกษาวิเคราะห์ สภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการ ของงานธุรการ การเงิน	52	33.77	23	14.94	34	22.08	18	11.69	27	17.53
2	การวางแผนงาน ธุรการการเงิน	20	12.99	30	19.48	50	32.47	29	18.83	25	16.23
3	การดำเนินการตาม แผนงานธุรการ การเงิน	21	13.64	26	16.88	40	25.97	32	20.78	35	22.73
4	การประเมินผลงาน ธุรการการเงิน	30	19.48	24	15.58	35	22.73	27	17.53	38	24.68
	รวม	123	79.87	103	66.88	159	103.25	106	68.83	125	81.17
	เฉลี่ย	30.75	19.97	25.75	16.72	39.75	25.81	26.5	17.21	31.25	20.29

จากตารางที่ 4.21 พบว่าครูวิชาการโรงเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการตามกระบวนการบริหารงานธุรการการเงิน แบบ 3 โดย ผู้บริหารตัดสินใจโดยปรึกษาหารือกับผู้ให้บังคับบัญชาเป็นบางคน และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานจะพบว่าในขั้นตอนที่ 1 ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 1 ในขั้นตอนที่ 2 ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการ แบบ 3 ในขั้นตอนที่ 3 ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 3 ในขั้นตอนที่ 4 ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการ แบบ 5

ปัญหาจากการใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการ

การใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานธุรการการเงินดังกล่าว ครูวิชาการโรงเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นสำหรับครูวิชาการที่เห็นว่ามีปัญหาที่เกิเกิดขึ้นมากที่สุด คือ ปัญหาการบริหารงานงบประมาณขาดประสิทธิภาพ(ดังแสดงในตารางที่ 4.22) ตารางที่ 4.22 ค่าความถี่และร้อยละของปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูวิชาการโรงเรียนในกระบวนการบริหารงานธุรการการเงิน

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
- ครูไม่ให้ความร่วมมือกับผู้บริหารทำให้งานต่างๆ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์	17	11.04
- การบริหารงานงบประมาณขาดประสิทธิภาพ	28	18.18
- การบริหารงานการพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบของทางราชการ	18	11.69
- อื่น ๆ	62	40.26
ได้แก่ - ได้แก่พัสดุบางอย่างไม่เป็นไปตามระเบียบ	(1)	
- ประสบปัญหาบางเรื่องพอสมควร	(1)	
- ครูผู้ปฏิบัติไม่ค่อยเข้าใจงานเท่าที่ควร	(1)	
- ผู้บังคับบัญชาไม่มีส่วนร่วมในบางกรณี	(1)	
- ครูยังขาดความเข้าใจอย่างแท้จริงการทำงานยังไม่เป็นระบบ	(1)	
- มีปัญหาเล็กน้อย	(1)	
- ครูบางคนไม่ทราบข้อเท็จจริง	(1)	
- เจ้าหน้าที่มีอำนาจเกินผู้บริหาร	(1)	
- ปัญหามีน้อยที่แก้ไขบางจุดเท่านั้น	(1)	
- ไม่มีปัญหา, ไม่เกิดปัญหา	(53)	
- ไม่ตอบคำถาม	29	18.83
	รวม	100

2.5 วิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานอาคารสถานที่

ตารางที่ 4.23 ค่าความถี่และร้อยละวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนในกระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่ ตามความคิดเห็นของครูวิชาการโรงเรียน

ชั้น ตอนที่ ที่	กระบวนการ บริหารงาน อาคารสถานที่	วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ผู้บริหารใช้									
		แบบ 1		แบบ 2		แบบ 3		แบบ 4		แบบ 5	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	การศึกษาวิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความ ต้องการของงาน อาคารสถานที่	43	27.92	26	16.88	21	13.64	20	12.99	44	28.57
2	การวางแผนงาน อาคารสถานที่	16	10.39	25	16.23	42	27.27	30	19.48	41	26.62
3	การดำเนินการ ตามแผนงาน อาคารสถานที่	15	9.74	13	8.44	35	22.73	33	21.43	58	37.66
4	การประเมินผล งานอาคารสถานที่	25	16.23	17	11.04	27	17.53	30	19.48	55	35.71
	รวม	99	64.28	81	52.6	125	81.17	113	73.38	194	125.97
	เฉลี่ย	24.75	16.07	20.25	13.15	31.25	20.29	28.25	18.35	48.5	31.49

จากตารางที่ 4.23 พบว่าครูวิชาการโรงเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการตามกระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่ แบบ 5 โดย ผู้บริหารและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาฯ ร่วมกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน และเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานจะพบว่า ในขั้นตอนที่ 1 ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 ในขั้นตอนที่ 2 ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการ แบบ 3 ในขั้นตอนที่ 3

ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 ในขั้นตอนที่ 4 ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการ แบบ 5

ปัญหาจากการใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการ

การใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่ดังกล่าว ครูวิชาการ โรงเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นสำหรับครูวิชาการที่เห็นว่ามีปัญหานั้น ปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ งานในโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพและไม่เกิดประสิทธิผล (ดังแสดงในตารางที่ 4.24)

ตารางที่ 4.24 ค่าความถี่และร้อยละของปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน ตามความคิดเห็นของครูวิชาการโรงเรียนในกระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
- โรงเรียนไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน	26	16.89
- ครูไม่ให้ความร่วมมือกับผู้บริหาร ทำให้งานต่างๆ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์	10	6.49
- งานในโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพ และไม่เกิดประสิทธิผล	28	18.18
- อื่น ๆ	61	39.61
ได้แก่ - เกิดปัญหาน้อยมาก	(1)	
- ความต้องการอาคารสถานที่ไม่เพียงพอเช่น ห้องพยาบาล ห้องพักรู	(1)	
- งบประมาณไม่เพียงพอ ทำให้เกิดผลงานน้อย	(1)	
- โรงเรียนขาดงบประมาณในการปรับปรุงอาคารสถานที่	(1)	
- มีปัญหางบประมาณวัสดุต่าง ๆ	(1)	
- การดำเนินงานตามแผนงานบางงานครูไม่ให้ความร่วมมือ	(1)	
- ครูบางคนไม่ให้ความร่วมมือ	(1)	
- ครูไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม	(1)	
- ปัญหาต่างๆมีน้อยส่วนมากขาดด้านการเงินและงบประมาณ	(1)	

ตารางที่ 4.24 (ต่อ)

ปัญหา	ความถี่	ร้อยละ
- ความคิดเห็นแตกต่างกัน	(1)	
- ไม่มีปัญหา, ไม่เกิดปัญหา	(51)	
- ไม่ตอบคำถาม	29	18.83
รวม	154	100

2.6 วิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานความสัมพันธ์ชุมชน

ตารางที่ 4.25 ค่าความถี่และร้อยละวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนในกระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์ชุมชน ตามความคิดเห็นของครูวิชาการโรงเรียน

ชั้น ตอน ที่	กระบวนการบริหาร งาน ความสัมพันธ์ชุมชน	วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ผู้บริหารใช้									
		แบบ 1		แบบ 2		แบบ 3		แบบ 4		แบบ 5	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1	การศึกษาวิเคราะห์ สภาพปัจจุบันปัญหา และความต้องการ ของงานความ สัมพันธ์ชุมชน	33	21.43	30	19.48	16	10.39	23	14.94	52	33.77
2	การวางแผนงาน ความสัมพันธ์ชุมชน	14	9.09	17	11.04	38	24.68	28	18.18	57	37.01
3	การดำเนินการตาม แผนงานความ สัมพันธ์ชุมชน	12	7.79	10	6.49	25	16.23	39	25.32	68	44.16
4	การประเมินผลงาน ความสัมพันธ์ชุมชน	22	14.29	14	9.09	16	10.39	32	20.78	70	45.45
	รวม	81	52.6	71	46.1	95	61.69	122	79.22	247	160.39
	เฉลี่ย	20.25	13.15	17.75	11.53	23.75	15.42	30.5	19.81	61.75	40.1

จากตารางที่ 4.25 พบว่าครูวิชาการโรงเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการตามกระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์ชุมชน แบบ 5 โดย ผู้บริหารและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาาร่วมกันตัดสินใจโดยความเห็นสอดคล้องกันและเมื่อวิเคราะห์ในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการบริหารงานจะพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 เช่นกัน

ปัญหาจากการใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการ

การใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชนดังกล่าว ครูวิชาการ โรงเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าไม่ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นสำหรับครูวิชาการที่เห็นว่ามีปัญหานั้นปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ ปัญหาโรงเรียนไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน (ดังแสดงในตารางที่ 4.26)

ตารางที่ 4.26 ค่าความถี่และร้อยละของปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร
โรงเรียนตามความคิดเห็นของครูวิชาการโรงเรียนในกระบวนการบริหารงาน
ความสัมพันธ์ชุมชน

ปัญหา	ความถี่	จำนวน
- โรงเรียนไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน	33	21.43
- ครูไม่ให้ความร่วมมือกับผู้บริหารทำให้งานต่างๆ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์	18	11.69
- งานในโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพ และไม่เกิดประสิทธิผล	17	11.04
- อื่น ๆ	57	37.01
ได้แก่ - มีปัญหาน้อยมาก เช่น ความร่วมมือชุมชน	(1)	
- การประชาสัมพันธ์ยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร	(1)	
- มีเพียงชาวบ้านบางคนที่ไม่ให้ความร่วมมือ	(1)	
- ผู้บริหารไม่เข้าร่วมชุมชนอย่างแท้จริง	(1)	
- ผู้บริหารขาดมนุษยสัมพันธ์	(1)	
- โรงเรียนไม่สามารถบริการชุมชนได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากขาด วัสดุอุปกรณ์ในการบริการปัญหาจากทางชุมชน	(1)	
- ขาดความเข้าใจในระบบประสานงาน	(1)	
- ไม่มีปัญหา หรือชุมชนร่วมมือด้วยดี	(50)	
- ไม่ตอบคำถาม	29	18.83
รวม	154	100

การตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนในกระบวนการบริหารโรงเรียนทั้ง 6 งาน ตามความคิดเห็นของครูวิชาการ โรงเรียนส่วนใหญ่เห็นว่า ผู้บริหารใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 คือ ผู้บริหารและกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมกันตัดสินใจโดยความเห็นสอดคล้องกัน มีเพียงงานธุรการการเงินเท่านั้น ที่ใช้วิธีการตัดสินใจแบบ 3 คือ ผู้บริหารตัดสินใจเอง โดยปรึกษาหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นบางครั้ง สำหรับปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนพบว่า ปัญหาด้านวิชาการไม่พัฒนาขึ้นเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุดในการบริหารงานวิชาการ ปัญหาครูขาดขวัญและกำลังใจในการทำงานทำให้งานไม่มีประสิทธิภาพ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุดในการบริหารงานบุคลากร ปัญหานักเรียนส่วนมากไม่มีระเบียบวินัย เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุดในการบริหารงานกิจการนักเรียน ปัญหาการบริหารงานงบประมาณขาดประสิทธิภาพ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุดในการบริหารงานธุรการการเงิน ปัญหาด้านในโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพและไม่เกิดประสิทธิผลเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุดในกระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่ และปัญหาโรงเรียนไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชนเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมากที่สุดในการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน

8. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน

การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูวิชาการ โรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติ Chi-Square(χ^2) โดยผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูวิชาการที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการตามภารกิจการบริหารงาน 6 งาน ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.27 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและคณาจารย์โรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจส่งการของผู้บริหารโรงเรียน
ในกระบวนการบริหารงานวิชาการ

กระบวนการบริหารงานวิชาการ

วิธีการตัดสินใจส่งการ	ขั้นตอนที่ 1			ขั้นตอนที่ 2			ขั้นตอนที่ 3			ขั้นตอนที่ 4						
	ผู้บริหาร		คณาจารย์		ผู้บริหาร		คณาจารย์		ผู้บริหาร		คณาจารย์					
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
แบบที่ 1	19	12.67	22	14.29	13	8.67	12	7.79	6	4	11	7.14	18	25.33	29	26.62
แบบที่ 2	17	11.33	20	12.99	11	7.33	16	10.39	5	3.33	15	9.74	10	20	14	20.78
แบบที่ 3	8	5.33	17	11.04	16	10.67	26	16.88	15	10.00	29	18.83	14	11.33	22	12.99
แบบที่ 4	25	16.67	26	16.88	50	33.33	41	26.62	39	26	31	20.13	30	12	27	14.29
แบบที่ 5	81	54	69	44.8	60	40.00	59	38.32	85	56.67	68	44.16	78	31.33	62	25.32
รวม	150	100	154	100	150	100	154	100	150	100	154	100	150	100	154	100
χ^2	4.63			4.19			13.67*			6.95						

* $P < .05 = 9.49$

จากตารางที่ 4.27 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการ โรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนในกระบวนการบริหารงานวิชาการ ของผู้บริหารโรงเรียนในชั้นตอนที่ 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนชั้นตอนที่ 1, 2 และ 4 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.28 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน
ในกระบวนการบริหารงานบุคลากร

กระบวนการบริหารงานบุคลากร

วิธีการตัดสินใจสั่งการ	ขั้นตอนที่ 1		ขั้นตอนที่ 2				ขั้นตอนที่ 3				ขั้นตอนที่ 4					
	ผู้บริหาร		ครูวิชาการ		ผู้บริหาร		ครูวิชาการ		ผู้บริหาร		ครูวิชาการ		ผู้บริหาร		ครูวิชาการ	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
แบบที่ 1	48	32	46	29.87	33	22	29	18.83	24	16	28	18.18	38	25.33	41	26.62
แบบที่ 2	35	23.33	21	13.64	37	24.67	27	17.53	26	17.33	20	12.99	30	20	32	20.78
แบบที่ 3	18	12	26	16.88	18	12	32	20.78	23	15.33	26	16.88	17	11.33	20	12.99
แบบที่ 4	12	8	23	14.94	30	20	36	23.38	27	18	32	20.78	18	12	22	14.29
แบบที่ 5	37	24.67	38	24.68	32	21.33	30	19.48	50	33.34	48	31.17	47	31.34	39	25.32
รวม	150	100	154	100	150	100	154	100	150	100	154	100	150	100	154	100
χ^2	8.41				6.29				1.68				1.51			

จากตารางที่ 4.28 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการ โรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหาร โรงเรียนในทุกชั้นตอนแตกต่างกันไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.29 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน
ในกระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียน

กระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียน

วิธีการตัดสินใจสั่งการ	ขั้นตอนที่ 1			ขั้นตอนที่ 2			ขั้นตอนที่ 3			ขั้นตอนที่ 4						
	ผู้บริหาร	ครูวิชาการ	ผู้บริหาร	ครูวิชาการ	ผู้บริหาร	ครูวิชาการ	ผู้บริหาร	ครูวิชาการ	ผู้บริหาร	ครูวิชาการ						
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%						
แบบที่ 1	22	14.67	29	18.83	5	3.33	11	7.14	6	4	5	3.25	17	11.33	27	17.53
แบบที่ 2	15	10	21	13.64	6	4	22	14.29	5	3.33	24	15.58	14	9.33	19	12.34
แบบที่ 3	10	6.67	22	14.29	19	12.67	36	23.38	15	10	30	19.48	11	7.33	21	13.64
แบบที่ 4	23	15.33	26	16.88	50	33.33	40	25.97	44	29.33	34	22.08	35	23.33	33	21.43
แบบที่ 5	80	53.33	56	36.36	70	46.67	45	29.22	80	53.33	61	39.61	73	48.68	54	35.06
รวม	150	100	154	100	150	100	154	100	150	100	154	100	150	100	154	100
χ^2	10.82*			23.14*			21.33*			9.00						

* P < .05 = 9.49

จากตารางที่ 4.29 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียน ของผู้บริหารโรงเรียนในชั้นตอนที่ 1, 2 และ 3 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ.05 ส่วนชั้นตอนที่ 4 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.30 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน
ในกระบวนการบริหารงานธุรการการเงิน

กระบวนการบริหารงานธุรการการเงิน

วิธีการตัดสินใจสั่งการ	ขั้นตอนที่ 1			ขั้นตอนที่ 2			ขั้นตอนที่ 3			ขั้นตอนที่ 4						
	ผู้บริหาร	ครูวิชาการ	ผู้บริหาร	ครูวิชาการ	ผู้บริหาร	ครูวิชาการ	ผู้บริหาร	ครูวิชาการ	ผู้บริหาร	ครูวิชาการ	ผู้บริหาร	ครูวิชาการ				
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%				
แบบที่ 1	51	34	52	33.77	22	14.67	20	12.99	19	12.67	21	13.64	28	18.67	30	19.48
แบบที่ 2	36	24	23	14.94	35	23.33	30	19.48	22	14.67	26	16.88	26	17.33	24	15.58
แบบที่ 3	21	14	34	22.08	40	26.67	50	32.47	41	27.33	40	25.97	31	20.67	35	22.73
แบบที่ 4	15	10	18	11.69	24	16	29	18.83	33	22	32	20.78	27	18	27	17.53
แบบที่ 5	27	18	27	17.53	29	19.33	25	16.23	35	23.33	35	22.73	38	25.33	38	24.68
รวม	150	100	154	100	150	100	154	100	150	100	154	100	150	100	154	100
χ^2	6.16			2.30			0.40			0.33						

จากตารางที่ 4.30 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานธุรการการเงิน ของผู้บริหารโรงเรียนในทุกขั้นตอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.31 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน
ในกระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่

กระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่

วิธีการตัดสินใจสั่งการ	ขั้นตอนที่ 1		ขั้นตอนที่ 2		ขั้นตอนที่ 3		ขั้นตอนที่ 4									
	ผู้บริหาร		ครูวิชาการ		ผู้บริหาร		ครูวิชาการ		ผู้บริหาร		ครูวิชาการ		ผู้บริหาร		ครูวิชาการ	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
แบบที่ 1	40	26.67	43	27.92	14	9.33	16	10.39	9	6	15	9.74	21	14	25	16.23
แบบที่ 2	18	12	26	16.88	15	10	25	16.23	11	7.33	13	8.44	12	8	17	11.04
แบบที่ 3	15	10	21	13.64	25	16.67	42	27.27	25	16.67	35	22.73	15	10	27	17.53
แบบที่ 4	17	11.33	20	12.99	42	28	30	19.49	40	26.67	33	21.43	34	22.67	30	19.48
แบบที่ 5	60	40	44	28.57	54	36	41	26.62	65	43.33	58	37.66	68	45.33	55	35.72
รวม	150	100	154	100	150	100	154	100	150	100	154	100	150	100	154	100
χ^2	5.21		10.67*		4.35		6.21									

* P < .05 = 9.49

จากตารางที่ 4.31 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการ โรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่ของผู้บริหารโรงเรียนในชั้นตอนที่ 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ส่วนชั้นตอนที่ 1, 3 และ 4 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4.32 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน
ในกระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน

กระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน

วิธีการตัดสินใจสั่งการ	ขั้นตอนที่ 1		ขั้นตอนที่ 2				ขั้นตอนที่ 3				ขั้นตอนที่ 4					
	ผู้บริหาร		ครูวิชาการ		ผู้บริหาร		ครูวิชาการ		ผู้บริหาร		ครูวิชาการ		ผู้บริหาร		ครูวิชาการ	
	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
แบบที่ 1	25	16.67	33	21.43	5	3.33	14	9.09	8	5.33	12	7.79	11	8	22	14.29
แบบที่ 2	29	19.33	30	19.48	13	8.67	17	11.04	9	6	10	6.49	10	6.67	14	9.09
แบบที่ 3	13	8.67	16	10.39	19	12.67	38	24.68	17	11.33	25	16.23	13	8	16	10.39
แบบที่ 4	21	14	23	14.94	38	25.33	28	18.18	31	20.67	39	25.33	22	14.67	32	20.78
แบบที่ 5	62	41.33	52	33.77	75	50	57	37.01	85	56.67	68	44.16	94	62.67	70	45.45
รวม	150	100	154	100	150	100	154	100	150	100	154	100	150	100	154	100
χ^2	2.34		15.04*				5.12				9.95*					

* P < .05 = 9.49

จากตารางที่ 4.32 พบว่าความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียน ในชั้นตอนที่ 2,4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนชั้นตอนที่ 1, 3 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้จะกล่าวถึงวัตถุประสงค์การวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะตามลำดับ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ และต้องการทราบเหตุผลการเลือกวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียน และปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการในการบริหารโรงเรียน และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยทำการศึกษาจากข้อมูลแบบสอบถามซึ่งถามโรงเรียนละ 2 คนเป็น ผู้บริหารโรงเรียน 1 คนและครูวิชาการโรงเรียนอีก 1 คน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา ปีการศึกษา 2538 ซึ่งมีโรงเรียนทั้งหมด 272 โรงเรียน ทำการสุ่มตัวอย่างจากโรงเรียน โดยเปิดตารางสุ่มของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง 170 โรงเรียน โรงเรียนละ 2 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดสร้างขึ้นโดยคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา มี 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 สำหรับผู้บริหารโรงเรียนทำการสอบถามวิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานโรงเรียน 6 งาน ตามแนวคิดการตัดสินใจของวรูมและเขตตัน (Victor H.Vroom and Philip W.Yetton) 5 แบบ และสอบถามเหตุผลการเลือกวิธีการตัดสินใจ แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามวิธีการตัดสินใจและเหตุผลการตัดสินใจ แบบสอบถามมี 6 ส่วน แต่ละส่วนสอบถามวิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหาร โรงเรียน 4 ขั้นตอน และ ตอนที่ 3 ของแบบสอบถามแต่ละส่วน สอบถามเหตุผลการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจในกระบวนการบริหารงานโรงเรียน แต่ละงานมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ฉบับที่ 2 สำหรับครูวิชาการโรงเรียน ทำการสอบถามวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน ในกระบวนการบริหารโรงเรียน 6 งาน ตามแนวคิดการตัดสินใจของวรูมและเขตตัน 5 แบบ และสอบถามปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน แบบสอบถามฉบับนี้มี 6 ตอน แต่ละตอนหมายถึงกระบวนการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา 4 ขั้นตอนมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ(Check-list) แบบสอบถามทั้งสองฉบับได้รับการเสนอแนะจากอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิและทดลองใช้โดยวิธีการสอบซ้ำ ฉบับที่ 1 ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.96 และฉบับที่ 2 ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.99 แล้วนำแบบสอบถามปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ใช้เป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการด้วยตนเองโดยทำหนังสือขอความร่วมมือจากสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชไปถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา แล้วนำหนังสือขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดพะเยาไปถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอต่าง ๆ เพื่อออกหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียน โดยผู้วิจัยได้ประสานขอความอนุเคราะห์จากหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาทุกอำเภอ ในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่กลุ่มตัวอย่างส่งคืนมา แล้วผู้วิจัยจึงไปเก็บแบบสอบถามคืนจากหน่วยศึกษานิเทศก์ทุกอำเภอ ปรากฏว่า แบบสอบถามที่ส่งไปยังผู้บริหาร และครูวิชาการโรงเรียน ได้รับคืนมาดังนี้ คือผู้บริหารโรงเรียน ส่งไป 170 ชุด ได้รับคืน 157 ชุด คิดเป็นร้อยละ 92.35 เมื่อคัดเลือกเอาฉบับที่สมบูรณ์ได้จำนวน 150 ชุด คิดเป็นร้อยละ 88.23 ของจำนวนแบบสอบถามผู้บริหารทั้งหมด สำหรับครูวิชาการโรงเรียน ส่งไป 170 ชุด ได้รับคืน 155 ชุด คิดเป็นร้อยละ 91.18 เมื่อคัดเลือกเอาฉบับที่สมบูรณ์ได้จำนวน 154 ชุด คิดเป็นร้อยละ 90.59 ของจำนวนแบบสอบถามครูวิชาการทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) และค่า ไค-สแควร์ (χ^2) โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยคำนวณ

สรุปการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลได้ผลสรุปดังนี้ คือ

1. วิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหาร

กระบวนการบริหารงานวิชาการพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 คือ ผู้บริหารและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาร่วมกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน

กระบวนการบริหารงานบุคลากรพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 คือ ผู้บริหารและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาร่วมกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน

กระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียนพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 คือ ผู้บริหารและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาร่วมกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน

กระบวนการบริหารงานธุรการการเงินพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 3 คือ ผู้บริหารตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นบางคน

กระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 คือ ผู้บริหารและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาร่วมกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน

กระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชนพบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 คือ ผู้บริหารและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาร่วมกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน

2. เหตุผลการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการกระบวนการบริหารงานของ ผู้บริหารโรงเรียน

กระบวนการบริหารงานวิชาการพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีเหตุผลในการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน

กระบวนการบริหารงานบุคลากรพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีเหตุผลในการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน

กระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียนพบว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีเหตุผลในการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน

กระบวนการบริหารงานธุรการการเงินพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีเหตุผลในการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการเพื่อปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

กระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีเหตุผลในการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน

กระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชนพบว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีเหตุผลในการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน

3. วิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนจากการสอบถามครูวิชาการ โรงเรียน

กระบวนการบริหารงานวิชาการ พบว่า ครูวิชาการโรงเรียนเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 คือ ผู้บริหารและกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชาาร่วมกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน

กระบวนการบริหารงานบุคลากร พบว่า ครูวิชาการโรงเรียนเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 คือ ผู้บริหารและกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชาาร่วมกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน

กระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียนพบว่า ครูวิชาการโรงเรียนเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 คือ ผู้บริหารและกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชาาร่วมกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน

กระบวนการบริหารงานธุรการการเงิน พบว่า ครูวิชาการโรงเรียนเห็นว่า ผู้บริหาร โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 3 คือ ผู้บริหารตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นบางคน

กระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่ พบว่า ครูวิชาการโรงเรียนเห็นว่า ผู้บริหาร โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 คือ ผู้บริหารและกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชา ร่วมกัน ตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน

กระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน พบว่า ครูวิชาการโรงเรียนเห็นว่า ผู้บริหาร โรงเรียนส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 คือ ผู้บริหารและกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชา ร่วมกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน

4. ปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนตามความคิดเห็นของ ครูวิชาการโรงเรียน

การบริหารงานวิชาการ พบว่า ครูวิชาการ โรงเรียนส่วนมากเห็นว่า ปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนในกระบวนการบริหารงานวิชาการ คือ ปัญหา งานด้านวิชาการของโรงเรียนไม่พัฒนาขึ้น

การบริหารงานบุคลากร พบว่า ครูวิชาการ โรงเรียนส่วนมากเห็นว่า ปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนในกระบวนการบริหารงานบุคลากร คือ ปัญหา ขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน ทำให้งานไม่มีประสิทธิภาพ

การบริหารงานกิจการนักเรียน พบว่า ครูวิชาการ โรงเรียนส่วนมากเห็นว่า ปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนในกระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียน คือ ปัญหานักเรียนส่วนมากไม่มีระเบียบวินัย

การบริหารงานธุรการการเงิน พบว่า ครูวิชาการ โรงเรียนส่วนมากเห็นว่า ปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนในกระบวนการบริหารงานธุรการการเงิน คือ ปัญหาการบริหารงานงบประมาณขาดประสิทธิภาพ

การบริหารงานอาคารสถานที่ พบว่า ครูวิชาการ โรงเรียนส่วนมากเห็นว่า ปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนในกระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่ คือ ปัญหา งานในโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพและไม่เกิดประสิทธิผล

การบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน พบว่า ครูวิชาการ โรงเรียนส่วนมากเห็นว่าปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนในกระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน คือ ปัญหาโรงเรียนไม่ได้รับความร่วมมือกับชุมชน

5. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูวิชาการ โรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน

การบริหารงานวิชาการ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการ โรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนในกระบวนการบริหารงานวิชาการไม่แตกต่างกันใน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การวางแผน และการประเมินผล ส่วนขั้นตอนการดำเนินการตามแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การบริหารงานบุคลากร พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการ โรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนในกระบวนการบริหารงานบุคลากรไม่แตกต่างกันในทุกขั้นตอน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การบริหารงานกิจการนักเรียน พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการ โรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน ในกระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียน ไม่แตกต่างกันใน 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ และการประเมินผล ส่วนขั้นตอนการวางแผน และการดำเนินการตามแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การบริหารงานธุรการการเงิน พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการ โรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนในกระบวนการบริหารงานธุรการการเงินไม่แตกต่างกันทุกขั้นตอน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การบริหารงานอาคารสถานที่ พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการ โรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนในกระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่ ไม่แตกต่างกันใน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การดำเนินการตามแผน และการประเมินผล ส่วนขั้นตอนการดำเนินการตามแผนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน พบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูวิชาการโรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนในกระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชนไม่แตกต่างกันใน 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ และการดำเนินการตามแผน ส่วนขั้นตอนการวางแผน และการประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยทำให้สามารถพบข้อเท็จจริงหลายประการซึ่งควรนำมาอภิปราย ได้ดังนี้
วิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน

การบริหารงานวิชาการ

พบว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนมากใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 และสอดคล้องกับความเห็นของครูวิชาการโรงเรียนว่าผู้บริหารโรงเรียนใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 คือ ผู้บริหารและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาด้วยกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน ทั้งนี้คงเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนต้องการให้บุคลากรในโรงเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักของการบริหารโรงเรียนเกิดประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับเหตุผลของผู้บริหารโรงเรียนส่วนมากที่มีเหตุผลเพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของจงกลนีย์ ยศบรรดาศักดิ์ (2535: 138) ที่พบว่าลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบที่ 5 แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธิตยา จันทพลาบูรณ์ (2537: 115) ซึ่งพบว่าในการบริหารงานวิชาการผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีพฤติกรรมตัดสินใจสั่งการแบบ 3 โดยผู้บริหารอภิปรายปัญหา ร่วมกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคลแล้วพิจารณาตัดสินใจด้วยตนเอง

สำหรับปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนนั้น ครูวิชาการส่วนมากเห็นว่าเป็นปัญหาด้านวิชาการของโรงเรียนไม่พัฒนาขึ้น ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากเป็นช่วงของการปรับหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 มาใช้หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ปรับปรุง พ.ศ. 2533) ทำให้ทั้งผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบไม่เข้าใจในเนื้อหาหลักสูตรและ

กิจกรรมตามแผนการสอน หรือกำหนดการสอนอย่างท่องแท้ดีพอ ประกอบกับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยานำหลักเกณฑ์การโยกย้ายผู้บริหารทุก 4 ปี มาบังคับใช้มีผู้บริหารโรงเรียนส่วนมากได้รับคำสั่งโยกย้ายไปดำรงตำแหน่งใหม่ จึงอาจทำให้ผู้บริหารปรับตัวเข้ากับสถานที่ทำงานแห่งใหม่ได้ไม่ดี อันอาจทำให้การบริหารงานวิชาการไม่พัฒนาขึ้น จึงเป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนต้องปรับปรุงการบริหารงานวิชาการให้เกิดประสิทธิภาพสูงขึ้นต่อไป

ส่วนความคิดเห็นของครูวิชาการ โรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนในกระบวนการบริหารงานวิชาการ พบว่า ไม่แตกต่างใน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การวางแผนและการประเมินผล ส่วนขั้นตอนการดำเนินการตามแผน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การบริหารงานบุคลากร

พบว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนมากใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 และสอดคล้องกับความเห็นของครูวิชาการโรงเรียนว่าผู้บริหารโรงเรียนใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 คือ ผู้บริหาร และกลุ่มผู้ใต้บังคับบัญชาร่วมกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกันแต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของธิดิยา จันทพลานูรณ์ (2537: 115) ที่พบว่าในการตัดสินใจสั่งการงานบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียนมีพฤติกรรมทางตัดสินใจสั่งการแบบ 2 คือ ผู้บริหารโรงเรียนตัดสินใจด้วยตนเอง โดยหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ใต้บังคับบัญชา แต่มีบางส่วนทั้งผู้บริหารและครูวิชาการต่างก็เห็นว่า ผู้บริหารตัดสินใจสั่งการแบบที่ 1 เป็นอันรองลงไปถึงร้อยละ 23.83 และร้อยละ 23.38 ตามลำดับ ซึ่งอาจเป็นเพราะว่างานบุคลากรเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคลและผลประโยชน์ และเพื่อป้องกันการแบ่งพรรคแบ่งพวก ผู้บริหารโรงเรียนจึง ทำการตัดสินใจด้วยตนเองตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับ โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ และสอดคล้องกับเหตุผลส่วนมากของผู้บริหารที่มีเหตุผลเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน

สำหรับปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนนั้นครูวิชาการส่วนมากเห็นว่าเป็นปัญหาครุขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน ทำให้งานไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทั้งนี้คงเนื่องมาจากการที่ผู้บริหาร บริหารงาน โดยยึดหลักระเบียบและแนวปฏิบัติของทางราชการในการจัดวางตัวบุคคล หรือการพิจารณาความดีความชอบอันอาจส่งผลให้ครูบางคนขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จงกลนีย์ ยศบรรดาศักดิ์ (2535: 144) ที่พบว่ากรณีที่ครูขาดขวัญ และกำลังใจ ความขัดแย้งของกลุ่มผู้ร่วมงานมักจะเกิดจากการพิจารณาความดีความชอบเนื่องจากเป็นเรื่องผลประโยชน์ ซึ่งทุกคนมีความต้องการเหมือนกัน

ส่วนความคิดเห็นของครูวิชาการโรงเรียนที่มีต่อการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนในกระบวนการบริหารงานบุคลากร พบว่า ทุกขั้นตอนไม่แตกต่างกัน

การบริหารงานกิจการนักเรียน

พบว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนมากใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 และสอดคล้องกับความเห็นของครูวิชาการโรงเรียนว่าผู้บริหารโรงเรียนใช้วิธีการตัดสินใจ แบบ 5 คือ ผู้บริหารและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาร่วมกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วันทนา ปทุมเทศวิวัฒน์ (2537: 132) ที่พบว่าผู้บริหารสตรีโรงเรียนประถมศึกษาใช้วิธีผู้บังคับบัญชาพร้อมปรึกษากับกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชา แล้วร่วมกันตัดสินใจ โดยยึดความเห็นของกลุ่มเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธิตติยา จันทพลาบูรณ์ (2537: 115) ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีพฤติกรรมตัดสินใจสั่งการในการบริหารงานกิจการนักเรียนแบบ 5 คือ ผู้บริหารประชุมปรึกษาหารือ อภิปรายปัญหาประเมินผลทางเลือกร่วมกับผู้ได้บังคับบัญชาแล้วทำการตัดสินใจร่วมกัน และสอดคล้องกับเหตุผลของผู้บริหารที่มีเหตุผลเพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน ซึ่ง ธิตติยา จันทพลาบูรณ์ (2537: 118) ได้ให้ความเห็นว่างานกิจการนักเรียนเป็นงานที่ต้องระดมสมองระดมความคิดของผู้ร่วมงานทั้งหมดเพื่อร่วมกันทำงานในโรงเรียนให้บรรลุผลสำเร็จ

สำหรับปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนนั้น ครูวิชาการโรงเรียนส่วนมากเห็นว่า เป็นปัญหานักเรียนไม่มีระเบียบวินัย

ส่วนความเห็นของครูวิชาการโรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนในกระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียนพบว่า ไม่แตกต่างกันในขั้นตอนการประเมินผล ส่วนขั้นตอนการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การวางแผน และการดำเนินการตามแผน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การบริหารงานธุรการการเงิน

พบว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนมากใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 3 และสอดคล้องกับความเห็นของครูวิชาการโรงเรียนว่า ผู้บริหารโรงเรียนใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 3 คือ ผู้บริหารตัดสินใจ โดยปรึกษาร่วมกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นบางคนที่ ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันทนา ปทุมเทศวิวัฒน์ (2537: 133) ซึ่งพบว่าผู้บริหารสตรีโรงเรียนประถมศึกษาตัดสินใจสั่งการแบบ 1 คือตัดสินใจสั่งการด้วยตนเอง โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่ และ ธิตติยา จันทพลาบูรณ์ (2537: 115) ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีพฤติกรรมตัดสินใจสั่งการแบบที่ 5 และในการตัดสินใจสั่ง การ

ของผู้บริหารโรงเรียนแบบ 3 สอดคล้องกับเหตุผลการตัดสินใจของผู้บริหารที่มีเหตุผล คือ เพื่อปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เพราะว่างานด้านธุรการการเงินเป็นงานเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี การพัสดุ และธุรการ ซึ่งเป็นงาน ที่ต้องอ้างอิง และถือปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ของทางราชการอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

สำหรับปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนนั้น ครูวิชาการโรงเรียนส่วนมากเห็นว่า เป็นปัญหาการบริหารงานงบประมาณขาดประสิทธิภาพ ทั้งนี้คงจะเนื่องมาจากการที่ผู้บริหารประสบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านธุรการการเงิน เกี่ยวกับเรื่องระเบียบ กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ยุ่งยากซับซ้อนมีผลให้การบริหารงานขาดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการค้นพบของ พิมลพรรณ บุญมุสิก (2534: 181) ที่พบว่าผู้บริหารประสบปัญหาและอุปสรรคในการตัดสินใจสั่งการสูงสุดในเรื่อง ระเบียบและกฎเกณฑ์ที่ใช้ใน การบริหารงานมีความซับซ้อน ประกอบกับเป็นบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในการควบคุมงานการเงินและพัสดุของโรงเรียนให้ปฏิบัติเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของสำนักงานคณะกรรมการ-การประถมศึกษาแห่งชาติ (2529: 31) ส่วนความคิดเห็นของครูวิชาการโรงเรียนที่มีต่อวิธีการ ตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนในกระบวนการบริหารงานธุรการการเงิน พบว่าไม่แตกต่างกันในทุกขั้นตอน

การบริหารงานอาคารสถานที่

พบว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนมากใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 และสอดคล้องกับความเห็นของครูวิชาการโรงเรียนว่า ผู้บริหารโรงเรียนใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 คือ ผู้บริหารและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาร่วมกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธิดิยา จันทพลาบูรณ์ (2537: 115) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษากรุงเทพมหานครมีพฤติกรรมการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 และการตัดสินใจของผู้บริหารมีเหตุผลเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานซึ่งสอดคล้องกับการตัดสินใจแบบที่ 5 และบทบาท ของผู้บริหารโรงเรียน ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดไว้ (สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ 2529: 7) โดยผู้บริหารต้องร่วมกับบุคลากรในโรงเรียนและชุมชนแก้ปัญหาการขาดแคลนอาคารสถานที่ในกรณีที่งบประมาณจากทางราชการมีไม่เพียงพอ และให้ดำเนินการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ โดยให้บุคลากรมีส่วนร่วม

สำหรับปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนนั้น ครูวิชาการส่วนมากเห็นว่าปัญหางานในโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพและไม่เกิดประสิทธิผล อาจจะเป็นเนื่องมาจากการที่ผู้บริหารโรงเรียนได้รับคำสั่งโยกย้ายไปดำรงตำแหน่งใหม่ ตามหลักเกณฑ์ของ สำนักงานประถมศึกษาจังหวัดพะเยา ซึ่งดำเนินการในช่วงปี 2536 เป็นต้นมา ซึ่งในช่วงที่ ผู้บริหารกำลังปรับ

ตัวและศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการของโรงเรียนดังนั้นจึงเป็นภาระหน้าที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องบริหารงานอาคารสถานที่ให้เป็นไปตามบทบาทที่รับผิดชอบให้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลต่อไป

ส่วนความคิดเห็นของครูวิชาการ โรงเรียนที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนในกระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่ พบว่าไม่แตกต่างกันใน 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การดำเนินการตามแผน และการประเมินผล ส่วนขั้นตอนการวางแผน พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน

พบว่าผู้บริหารโรงเรียนส่วนมากใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 ออคคล้องกับความเห็นของครูวิชาการ โรงเรียนว่าผู้บริหารโรงเรียนใช้วิธีการตัดสินใจแบบ 5 คือ ผู้บริหารและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาด้วยกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกันซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของจงกลนีย์ ยศบรรดาศักดิ์ (2535: 141) ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ส่วนใหญ่ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการวิธีที่ 5 และผลการวิจัยของวันทนา ปทุมเทศวิวัฒน์ (2537: 133) ที่พบว่าผู้บริหารสตรีโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการแบบ 5 คือ ผู้บริหาร โรงเรียนร่วมปรึกษาหารือกับกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาแล้วร่วมกันตัดสินใจโดยยึดความเห็นของกลุ่มเป็นสำคัญ แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของธิตยา จันทพลานุรณ (2537: 115) ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียนตัดสินใจโดยวิธีที่ 2 คือ ตัดสินใจโดยหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ได้บังคับบัญชาแล้วตัดสินใจด้วย ตนเอง และนิวัฒน์ สุจรตน์ (2531: 113) ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรีส่วนใหญ่มีพฤติกรรมตัดสินใจ 2 แบบ คือ แบบ 3 และแบบ 4 และในส่วนเหตุผลการตัดสินใจของผู้บริหาร โรงเรียนมีเหตุผลเพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน ก็คงเป็นไปตามความมุ่งหวังของผู้บริหารที่ต้องการบุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผน และ ดำเนินการตามแผนงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับการกำหนดจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2529: 30) ที่กำหนดให้ผู้บริหารกระตุ้นและส่งเสริมให้บุคลากรสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน และให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนและ ดำเนินการตามแผน

สำหรับปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนนั้น ครูวิชาการโรงเรียนส่วนมากเห็นว่าเป็นปัญหาโรงเรียนไม่ได้รับความร่วมมือจากชุมชน ดังนั้นจึงเป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องปรับปรุงระบบบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชนให้มีประสิทธิภาพ

สูงขึ้น และส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานมากขึ้นกว่าเดิม เพื่อประสิทธิภาพการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน

ส่วนความคิดเห็นของครูวิชาการที่มีต่อวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนในกระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน พบว่าไม่แตกต่างกันใน 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ และการดำเนินการตามแผน ส่วนขั้นตอนการวางแผนและประเมินผล พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดพะเยาและทำให้ทราบปัญหาต่างๆ ในโรงเรียน เพื่อผู้บริหารการศึกษาจะได้นำไปปรับปรุงแก้ไขวิธีการตัดสินใจสั่งการและบริหารการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงวิธีการตัดสินใจสั่งการ เหตุผลการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียน และปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียน ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

ควรนำปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนไปวิเคราะห์ปรับปรุงแก้ไขวิธีการตัดสินใจสั่งการและเทคนิคการบริหารงานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยาให้ดีขึ้น เพื่อเพิ่มพูนประสิทธิภาพ การบริหารงาน อันจะส่งผลให้การบริหารการศึกษาเกิดประสิทธิผลต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาวิจัยในอนาคตควรศึกษาวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนโดยเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณะครูในโรงเรียนเพิ่มขึ้นจากที่ศึกษาเพียงครู วิชาการ โรงเรียนคนเดียว ซึ่งจะช่วยให้ทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการตัดสินใจสั่งการของ ผู้บริหาร และปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารหลากหลายมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาถึงอิทธิพล หรือปัจจัยที่เกิดจากคณะครู กรรมการ
ศึกษา ผู้บังคับบัญชาระดับอำเภอ และจังหวัด ที่ส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาในการตัดสินใจสั่ง
การของผู้บริหาร โรงเรียน

บรรณานุกรม

กล้า ทองขาว "การตัดสินใจ" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาฝึกอบรมผู้บริหารประถมศึกษา

หน่วยที่ 9 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2528

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ , สำนักงาน ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
ศึกษา กรุงเทพมหานคร ชวนพิมพ์ 2528

_____ การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร ชวนพิมพ์ 2534

_____ ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เล่มที่ 3 กรุงเทพมหานคร สามเจริญพานิช 2528

_____ ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เล่มที่ 4 กรุงเทพมหานคร สามเจริญพานิช 2532

_____ ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เล่มที่ 5 กรุงเทพมหานคร สามเจริญพานิช 2529

_____ ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เล่มที่ 6 กรุงเทพมหานคร สามเจริญพานิช 2529

_____ ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เล่มที่ 7 กรุงเทพมหานคร สามเจริญพานิช 2529

_____ ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เล่มที่ 15 กรุงเทพมหานคร สามเจริญพานิช 2532

_____ ชุดฝึกอบรมด้วยตนเอง เล่มที่ 16 กรุงเทพมหานคร สามเจริญพานิช 2532 "

จกกลนีย์ ยศบรรดาศักดิ์ "การตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี ที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
สูง " วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2534

ชัยวัฒน์ เรื่องวณิชยกุล "ความคิดเห็นของผู้บริหารและอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับความต้องการมี
ส่วนร่วมในการตัดสินใจของอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่

สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6" วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชา
บริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2530

เชาว์ ไพโรพริณโรจน์ "กระบวนการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ" ใน เอกสารการสอน

ชุดประสบการณ์วิชาชีพบริหารรัฐกิจ หน่วยที่ 4 นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2526

- ทองอินทร์ วงศ์โสธร "ผู้นำกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและระบบบริหารการศึกษา นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2526
- ธิตยา จันทพลาบูรณ์ "ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพและพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร" วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2537
- ธงชัย สันติวงศ์ องค์การและการบริหาร พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพมหานคร โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช 2535
- ธานี กาทอง "ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา 5 เกี่ยวกับวิธีการตัดสินใจสั่งการในการบริหารโรงเรียน" วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2530
- ธรรมรส โชติคุณุชร "การนำการตัดสินใจร่วมกันไปใช้ในการบริหารโดยการมีส่วนร่วม ตอนที่ 12.2.3 การบริหารแบบมีส่วนร่วม" ใน ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2536
- นิวัติ สุขรัตน์ "การศึกษาพฤติกรรมการตัดสินใจของผู้บริหารที่สัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี" วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร 2531
- ประนอม บุญเนา "กระบวนการตัดสินใจสั่งการในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาใน ส่วนกลาง" วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521
- ประยูร ศรีประสาธน์ "การตัดสินใจ" ใน ประมวลสาระชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2536

- พิมลพรรณ บุญมุสิก "การศึกษาการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6" วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2533
- รังสฤษฏ์ ศรีวิชัย "พฤติกรรมกรรมการตัดสินใจและสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
ในเขตการศึกษา 11" วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2525
- วันทนา ปทุมเทศวิวัฒน์ "การศึกษาพฤติกรรมกรรมการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารสตรี
โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ "
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2537
- วิจิตร ศรีสะอาด "แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาประสบการณ์
วิชาชีพบริหารการศึกษา นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช 2526
- _____ "กระบวนการและทรัพยากรการบริหาร" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและ
ระบบบริหารการศึกษา นนทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช 2532
- วุฒิชัย จำนงค์ พฤติกรรมการตัดสินใจ กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ 2523
- สนิท พานัก "พฤติกรรมกรรมการตัดสินใจสั่งการของผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด"
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2534
- สายฝน เชิงเขาว์ "การศึกษาการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
เอกชนขนาดใหญ่ กรุงเทพมหานคร" วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2536
- สมยศ นาวิกการ การบริหารระดับหัวหน้าแผนกและผู้จัดการแผนก กรุงเทพมหานคร
สำนักพิมพ์บรรณกิจ 2524

- สุทธิ กิตติกุล "การศึกษาการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดภูเก็ต " ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต ภาควิชาบริหาร
การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา 2532
- สุรัฐ ศิลปอนันต์ "การตัดสินใจ" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาหลักและระบบบริหารการศึกษา
นันทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2525
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ "การศึกษาการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหาร" ใน ประมวลสาระชุดวิชา
การวิจัยการบริหารการศึกษา นันทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2536
- อวยชัย ชะบา "การอำนาจการ" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาหลักรัฐศาสตร์และการบริหาร
นันทบุรี สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2526
- Conway , Jame "The Myth , Mystery , and Mastery of Participative Decision Making in
Education" Educational Administration Quarterly. The Unverssity Council 1984,
pp. 11-34.
- Hoy , wayne K. and Miskel , cecil G, "Education Adinisstration" Second Edition Theory,
Research and Practice. New York : Random House 1982, pp. 278-287.
- Krejcic Robert V. and Morgan Daryle W. "Determining Sample Size for Research Activities"
Education and Psychological Measurment. 1970, pp. 181.
- Moon, Nak Jin " The Construction of a Conceptual Framework or Teacher Participation in
School Decision - Making " DAI. The University of Kentucky 1984, pp. 209
- White Paula, Ann "Teacher Participation in School Decision-Making Decentralization of
Authority to The school site" DAI. the University of Winconsin-Madison
1990, pp. 341

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร. โกศล มีคุณ
รองศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2. อาจารย์ ดร. บุญลือ ทองอยู่
รองเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครู
3. อาจารย์ ดร. วันทยา วงศ์ศิลป์ภิรมย์
หัวหน้ากลุ่มงานที่ 4 กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ภาคผนวก ข

รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองพะเยา

1. ชุมชนบ้านแม่ใส	23. บ้านสันปูเลย
2. บ้านสันป่าต่อน	24. บ้านสันป่าม่วง
3. บ้านแม่นาเรื่อ	25. บ้านแม่ต๋อมใน
4. บ้านไร่	26. บ้านต้าพระแล
5. บ้านแม่นาเรื่อใต้	27. บ้านต้าใน
6. บ้านสันป่าสัก	28. ชุมชนบ้านดัมท่า
7. บ้านจำป่าหวาย	29. บ้านดอนมูล
8. บ้านแม่ตำบุญโยง	30. บ้านต้ากลาง
9. บ้านแม่กา	31. บ้านอิงโค้ง
10. บ้านบัว	32. บ้านห้วยแก้ว
11. บ้านกว๊าน	33. บ้านสันคันแทน
12. บ้านแม่อิง	34. บ้านหนองลาว
13. บ้านสันป่าจิว	35. บ้านห้วยบง
14. บ้านกว๊านเหนือ	36. บ้านภูเงิน
15. บ้านร่องปอ	37. บ้านสันคันหวีด
16. บ้านร่อง	38. บ้านใหม่
17. บ้านดอกบัว (ราษฎร์บำรุง)	39. บ้านแม่ปืม
18. บ้านสันเวียงใหม่	40. บ้านร่องห้า
19. บ้านสันบัวบก	41. บ้านนอกเวียง
20. บ้านห้วยลึก	42. บ้านเจดีย์งาม
21. บ้านต๋อม	43. บ้านศาลา
22. บ้านต๋อมคง	44. อนุบาลพะเยา

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่ใจ

1. บ้านแม่ใจ	8. บ้านป่าสักสามัคคี
2. บ้านเหล่า	9. บ้านทุ่งป่าช้า
3. บ้านคงอินตา	10. บ้านห้วยเจริญราษฎร์
4. บ้านหนองบัว	11. ชุมชนบ้านป่าแฝกสามัคคี
5. ชุมชนบ้านแม่สุก	12. บ้านหนองสระ
6. บ้านแม่จว่า	13. บ้านป่าแฝกเหนือ
7. บ้านศรีถ้อย	14. บ้านสันตลี

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอดอกคำใต้

1. ไทรัฐวิทยา ๔๖	11. บ้านคำ
2. บ้านศรีชุม	12. บ้านคำบน
3. บ้านสันโค้ง	13. ชุมชนบ้านห้วยลาน
4. บ้านจำไก่	14. บ้านทุ่งต้นศรี
5. บ้านทรายเลื่อน	15. บ้านวังขอนแดง
6. ชุมชนสันช้างหิน	16. บ้านถ้ำประชานุเคราะห์
7. บ้านบุญเรือง	17. บ้านถ้ำประชานำรุง
8. บ้านทุ่งหลวง	18. บ้านทุ่งกาไชย
9. บ้านสันจกปก	19. บ้านหนองหล่ม
10. บ้านคง	20. บ้านใหม่
	21. บ้านปิ่น

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอจุน

1. บ้านบัวสถาน	9. บ้านคอนมูล
2. ชุภชมบ้านสักทุ่ง	10. บ้านร่องช้าง
3. บ้านกุ่มแก้ว	11. บ้านน้ำจุน
4. บ้านหัวขัว	12. บ้านปางป้อม
5. บ้านยางขาม	13. บ้านร่องแมด
6. บ้านจุน	14. บ้านห้วยไคร้
7. บ้านธาตุจิงแกง	15. บ้านศรีจอมแจ้ง
8. บ้านแม่ทะลาย	16. บ้านสักล่อ
	17. บ้านสักทุ่ง

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปง

1. บ้านคู	15. บ้านดอนแก้ว
2. ชุมชนบ้านบอน	16. บ้านดอนเงิน
3. บ้านคำไพบูลย์	17. บ้านดอนไชยป่าแหม
4. บ้านนาปรัง	18. บ้านแม่ทาย
5. บ้านบุญยืน	19. บ้านปัว
6. บ้านหนองท่าควาย	20. บ้านใหม่น้ำเงิน
7. บ้านห้วยแม่แดง	21. บ้านปางผักหม
8. บ้านควรง	22. บ้านปางผักหม
9. บ้านใหม่พัฒนา	23. บ้านสักกลางนาออก
10. บ้านวังบง	24. บ้านหนองบัว
11. บ้านสบขาม	25. บ้านเฮะ
12. บ้านห้วยขุน	26. บ้านทุ่งเต
13. บ้านผาตั้ง	27. บ้านใหม่ปางคำ
14. บ้านนาอ้อม	28. ราชานุเคราะห์

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขียงม่วน

1. บ้านไชยสถาน	5. บ้านทุ่งหนอง
2. ชุมชนบ้านหลวง	6. บ้านท่าฟ้าเหนือ
3. บ้านปางสนุก	7. บ้านท่าฟ้าใต้
4. ชุมชนบ้านมาง	8. บ้านสระ

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขียงคำ

1. บ้านธาตุสบแวน	20. บ้านร่องค้อม
2. บ้านห้วยน๑	21. บ้านใหม่ร่มเย็น
3. บ้านไชยพรม	22. บ้านใจโก้
4. บ้านปี่	23. บ้านปางถ้ำ
5. บ้านคอนมูล	24. บ้านน้ำมิน
6. บ้านร่องเขียงแรง	25. บ้านแฮะ
7. บ้านคอนไชย	26. บ้านถ้ำผาลาด
8. บ้านผาลาดทุ่งดี	27. บ้านฝายกวาง
9. บ้านฮวก	28. บ้านทุ่งหล่ม
10. บ้านสถาน	29. บ้านแวนโค้ง
11. ชุมชนบ้านหนองเสา	30. บ้านแม่ต้า
12. บ้านแก	31. ชุมชนบ้านเขียงบาน
13. บ้านทุ่งดี	32. บ้านปางวัว
14. บ้านปางใหม่	33. บ้านผาฮาว
15. บ้านสา	34. บ้านหัวทุ่ง
16. บ้านก้อหลวง	35. บ้านสักปู่เลย
17. บ้านร่องสำน	36. บ้านหนองบัวเงิน
18. บ้านสบสา	37. บ้านผาลาด
19. บ้านคอนลาว	38. ชัยชมภู

ภาคผนวก ค

การทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

ก. สอบถามวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนจากกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน

กระบวนการบริหาร

ทดสอบครั้งที่ →		ขั้นตอนที่ 1					ขั้นตอนที่ 2					ขั้นตอนที่ 3					ขั้นตอนที่ 4																								
		วิธีการตัดสินใจ					วิธีการตัดสินใจ					วิธีการตัดสินใจ					วิธีการตัดสินใจ																								
		แบบ 1		แบบ 2		แบบ 3	แบบ 4		แบบ 5		แบบ 1		แบบ 2		แบบ 3	แบบ 4		แบบ 5		แบบ 1		แบบ 2		แบบ 3	แบบ 4		แบบ 5														
		1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2												
งานวิชาการ	คะแนน	2	2	5	3	4	5	7	9	7	6	2	4	2	1	2	3	8	7	11	10	4	3	2	2	3	5	8	7	8	8	2	4	2	1	6	7	5	5	10	8
งานบุคลากร	คะแนน	9	8	8	9	2	3	3	4	3	1	5	5	4	5	4	5	8	7	4	3	7	6	2	2	5	9	7	5	5	5	7	6	7	7	2	3	3	3	6	6
งานกิจการนักเรียน	คะแนน	2	3	3	4	3	2	5	7	12	9	1	2	4	3	3	3	7	9	10	8	2	2	4	3	3	2	6	5	10	13	5	4	2	2	3	3	3	3	12	13
งานธุรการการเงิน	คะแนน	7	11	5	4	4	2	3	4	6	4	5	5	4	7	4	3	6	6	6	4	3	3	3	4	5	7	11	6	3	5	7	9	2	2	1	2	7	4	8	8
งานอาคารสถานที่	คะแนน	3	5	5	5	2	2	5	6	10	7	1	1	3	3	4	5	8	7	9	9	2	2	3	3	3	3	8	7	9	10	5	5	3	2	3	5	3	2	11	11
งานความสัมพันธ์ กับชุมชน	คะแนน	5	6	4	3	2	2	5	5	9	9	1	1	4	4	3	3	9	8	8	9	2	2	2	2	2	3	9	8	10	10	4	4	2	2	4	3	5	2	10	14

N = 25 , รวมเฉลี่ย r = 0.96

ข. สอบถามเหตุผลวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนจากกลุ่มผู้บริหารโรงเรียน

เหตุผลในการตัดสินใจสั่งการ	สอบครั้งที่	งานวิชาการ		งานบุคลากร		งานกิจการนักเรียน		งานธุรการการเงิน		งานอาคารสถานที่		งานสัมพันธ์ชุมชน	
		คะแนน	r	คะแนน	r	คะแนน	r	คะแนน	r	คะแนน	r	คะแนน	r
เพื่อความสะดวกรวดเร็ว	1	-	0.968	1	0.980	-	0.961	1	0.981	1	0.914	1	0.996
	2	-		2		-		1		1			
เพื่อปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ	1	2		6		1		11		1			
	2	3		5		1		12		0			
เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน	1	10		13		8		8		7		8	
	2	12		15		11		10		11		8	
เพื่อความเป็นประชาธิปไตยในการบริหารงาน	1	1		1		6		2		3		2	
	2	1		1		5		1		4		2	
เพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน	1	12		4		10		3		13		12	
	2	9		2		8		1		9		13	
- เพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชาอื่นๆ และคณะกรรมการศึกษา (ระบุ) ร่วมเสนอข้อมูลและตัดสินใจร่วมกันอย่างสอดคล้อง	1	-		-		-		-		-		1	
	2	-		-		-		-		-		0	

N = 25 , รวมเฉลี่ย r = 0.97

ค. สอบถามวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนจากกลุ่มครูวิชาการโรงเรียน

กระบวนการบริหาร

ทดสอบครั้งที่ →		ขั้นตอนที่ 1					ขั้นตอนที่ 2					ขั้นตอนที่ 3					ขั้นตอนที่ 4																								
		วิธีการตัดสินใจ					วิธีการตัดสินใจ					วิธีการตัดสินใจ					วิธีการตัดสินใจ																								
		แบบ 1		แบบ 2		แบบ 3	แบบ 4		แบบ 5		แบบ 1	แบบ 2		แบบ 3		แบบ 4	แบบ 5		แบบ 1	แบบ 2		แบบ 3		แบบ 4	แบบ 5																
		1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2														
งานวิชาการ	คะแนน	4	4	7	7	6	6	2	2	6	6	3	3	5	5	8	8	2	2	7	7	2	2	4	4	8	8	3	3	8	8	5	5	2	2	7	6	7	8	4	4
งานบุคลากร	คะแนน	10	10	9	9	3	3	1	1	2	2	7	7	7	7	6	6	3	3	2	2	5	5	4	3	6	7	4	4	6	6	10	10	4	4	3	3	4	4	3	3
งานกิจการนักเรียน	คะแนน	3	3	7	7	4	4	6	6	5	5	-	-	4	4	7	7	7	7	7	7	1	2	3	3	6	6	6	6	9	8	6	6	1	2	5	5	5	5	8	7
งานธุรการการเงิน	คะแนน	9	9	6	6	7	7	1	0	2	3	4	4	6	6	6	6	5	5	4	4	2	2	5	5	4	4	8	8	6	6	7	7	3	3	6	6	4	4	5	5
งานอาคารสถานที่	คะแนน	6	6	2	2	10	10	2	2	5	5	2	2	2	2	9	9	5	5	7	7	2	2	3	3	6	5	6	5	8	10	8	6	1	3	4	4	4	4	8	8
งานความสัมพันธ์กับชุมชน	คะแนน	5	5	6	6	3	3	8	8	3	3	3	3	2	2	5	5	6	6	9	9	1	0	1	2	8	8	5	5	10	10	6	4	1	3	4	4	4	4	10	10

N = 25 , รวมเฉลี่ย r = 0.98

ง. สอบถามปัญหาที่เกิดจากการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนจากครูวิชาการโรงเรียน

ปัญหาที่เกิดขึ้นในโรงเรียน	สอบครั้งที่	งานวิชาการ		งานบุคลากร		งานกิจการนักเรียน		งานธุรการการเงิน		งานอาคารสถานที่		งานสัมพันธ์ชุมชน	
		คะแนน	r	คะแนน	r	คะแนน	r	คะแนน	r	คะแนน	r	คะแนน	r
ไม่เป็นที่พอใจของครูบางคน เป็นการส่วนตัว	1	11	1.00	5	1.00	6	1.00	3	1.00	3	1.00	4	1.00
	2	11		5		6		3		3		4	
ครูขาดขวัญและกำลังใจ ในการทำงาน	1	2		4		-		2		-		-	
	2	2		4		-		2		-		-	
การดำเนินงานในโรงเรียน ล่าช้าไม่พัฒนา	1	5		1		3		6		4		4	
	2	5		1		3		6		4		4	
งานที่ทำไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ไม่เป็นมติของคนส่วนมาก	1	2		4		4		3		5		1	
	2	2		4		4		3		5		1	
เกิดความไม่ไว้วางใจผู้บริหาร และคณะครูผู้ร่วมงาน	1	-		3		2		1		1		-	
	2	-		3		2		1		1		-	
โรงเรียนมีปัญหา	1	-		-		1		-		1		4	
	2	-		-		1		-		1		4	
อื่นๆ - ไม่เป็นปัญหา,ไม่เป็น (ระบุ) ปัญหาเรื้อรังข้อดี	1	5		8		9		10		11		12	
	2	5		8		9		10		11		12	

N = 25 , รวมเฉลี่ย r = 1.00

สรุป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธี test-retest method จากสูตร

$$r = \frac{N\sum XY - \sum X \sum Y}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}}$$

เมื่อ N = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

X = คะแนนที่ได้จากการสอบถามครั้งแรก

Y = คะแนนที่ได้จากการสอบถามครั้งที่สอง

2. การหาค่าร้อยละ จากสูตร

$$\text{ร้อยละของจำนวนใด} = \frac{\text{ความถี่ของจำนวนนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

ภาคผนวก ง

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

สำหรับผู้บริหาร

เรื่อง

"วิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดพะเยา"

คำชี้แจง 1. แบบสอบถามฉบับนี้มี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 สอบถามวิธีการตัดสินใจสั่งการและเหตุผลของการตัดสินใจ มีจำนวน 6 ส่วน (หรือ 6 งาน) แต่ละส่วนเป็นการปฏิบัติงานบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ขอให้ท่านอ่านข้อความกระบวนการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนด้านซีกซ้ายมือ แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องแบบวิธีการตัดสินใจสั่งการที่ท่านปฏิบัติจริง ข้อละช่องเดียวเท่านั้น

สำหรับตอนท้ายของแต่ละส่วน ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง ที่เป็นเหตุผลในการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานแต่ละด้านตามสภาพที่เป็นจริง ข้อละช่องเดียวเท่านั้น

2. กรุณาตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามสภาพที่เป็นจริง ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามครั้งนี้จะไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่แต่อย่างใด ผู้วิจัยจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ จะนำมาใช้ในการวิจัยเท่านั้น

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นอย่างดียิ่ง

ตอนที่ 1**สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม**

.....
คำชี้แจง แบบสอบถามตอนที่ 1 นี้มี 6 ข้อ โปรดอ่านข้อคำถามแต่ละข้อแล้วทำเครื่องหมาย / หมายถึง
ในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงตามสภาพความเป็นจริง ข้อละช่องเดียวเท่านั้น

ข้อ 1 ในขณะนี้ท่านดำรงตำแหน่ง

- () ครูใหญ่
- () อาจารย์ใหญ่
- () ผู้อำนวยการโรงเรียน
- () ผู้รักษาการในตำแหน่ง ครูใหญ่/อาจารย์ใหญ่/ผู้อำนวยการ โรงเรียน

ข้อ 2 ประสบการณ์ในการทำงานในตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนของท่านนับถึงปัจจุบัน

- () ต่ำกว่า 5 ปี
- () 5 ปี - 10 ปี
- () 11 ปี - 15 ปี
- () มากกว่า 15 ปี

ข้อ 3 เพศ

- () ชาย
- () หญิง

ข้อ 4 สถานภาพสมรส

- () โสด
- () สมรส
- () หม้าย

ข้อ 5 ระดับการศึกษาสูงสุดในขณะนี้

- () ต่ำกว่าปริญญาตรี
- () ปริญญาตรี
- () สูงกว่าปริญญาตรี

ข้อ 6 วิชาเอกของวุฒิการศึกษาสูงสุด

- () เอกบริหารการศึกษา
- () เอกอื่น ๆ
- () ไม่มีวิชาเอก

ตอนที่ 2

สอบถามวิธีการตัดสินใจสั่งการและเหตุผลการตัดสินใจ

ความหมายของวิธีการตัดสินใจสั่งการ

- วิธีการตัดสินใจ แบบ 1 หมายถึง วิธีการที่ท่านตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 2 หมายถึง วิธีการที่ท่านตัดสินใจ โดยหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ได้บังคับบัญชา
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 3 หมายถึง วิธีการที่ท่านตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นบางคน
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 4 หมายถึง วิธีการที่ท่านตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นกลุ่ม
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 5 หมายถึง วิธีการที่ท่านและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาร่วมกันตัดสินใจโดยความเห็นสอดคล้องกัน

ส่วนที่ 1 การบริหารงานวิชาการ

ข้อ	กระบวนการบริหารงานวิชาการ	วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ท่านใช้				
		แบบ 1	แบบ 2	แบบ 3	แบบ 4	แบบ 5
1.	การศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของงานวิชาการ					
2.	การวางแผนงานด้านวิชาการ					
3.	การดำเนินการตามแผนงานด้านวิชาการ					
4.	การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการ					

☆ จากกระบวนการบริหารงานวิชาการ ทั้ง 4 ข้างต้น ท่านมีเหตุผลในการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการอย่างไร? (โปรดระบุเพียง 1 ตัวเลือก)

- () เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงาน
- () เพื่อปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ
- () เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน
- () เพื่อความเป็นประชาธิปไตยในการบริหารงาน
- () เพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน
- () อื่น ๆ (ระบุ).....

ความหมายของวิธีการตัดสินใจสั่งการ

- วิธีการตัดสินใจ แบบ 1 หมายถึง วิธีการที่ท่านตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 2 หมายถึง วิธีการที่ท่านตัดสินใจ โดยหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ได้บังคับบัญชา
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 3 หมายถึง วิธีการที่ท่านตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นบางคน
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 4 หมายถึง วิธีการที่ท่านตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นกลุ่ม
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 5 หมายถึง วิธีการที่ท่านและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาร่วมกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน

ส่วนที่ 2 การบริหารงานบุคลากร

ข้อ	กระบวนการบริหารงานบุคลากร	วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ท่านใช้				
		แบบ 1	แบบ 2	แบบ 3	แบบ 4	แบบ 5
1.	การศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของงานบุคลากร					
2.	การวางแผนงานด้านบุคลากร					
3.	การดำเนินการตามแผนงานด้านบุคลากร					
4.	การประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากร					

☆ จากกระบวนการบริหารงานบุคลากร ทั้ง 4 ข้างต้น ท่านมีเหตุผลในการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการอย่างไร? (โปรดระบุเพียง 1 ตัวเลือก)

- () เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงาน
- () เพื่อปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ
- () เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน
- () เพื่อความเป็นประชาธิปไตยในการบริหารงาน
- () เพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน
- () อื่น ๆ (ระบุ).....

ความหมายของวิธีการตัดสินใจสั่งการ

- วิธีการตัดสินใจ แบบ 1 หมายถึง วิธีการที่ท่านตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 2 หมายถึง วิธีการที่ท่านตัดสินใจ โดยหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ได้บังคับบัญชา
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 3 หมายถึง วิธีการที่ท่านตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นบางคน
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 4 หมายถึง วิธีการที่ท่านตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นกลุ่ม
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 5 หมายถึง วิธีการที่ท่านและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาร่วมกันตัดสินใจโดยความเห็นสอดคล้องกัน

ส่วนที่ 8 การบริหารงานกิจการนักเรียน

ข้อ	กระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียน	วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ท่านใช้				
		แบบ 1	แบบ 2	แบบ 3	แบบ 4	แบบ 5
1.	การศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของงานกิจการนักเรียน					
2.	การวางแผนงานด้านกิจการนักเรียน					
3.	การดำเนินการตามแผนงานด้านกิจการนักเรียน					
4.	การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการนักเรียน					

☆ จากกระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียน ทั้ง 4 ข้างต้นท่านมีเหตุผลในการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการอย่างไร? (โปรดระบุเพียง 1 ตัวเลือก)

- () เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงาน
- () เพื่อปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ
- () เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน
- () เพื่อความเป็นประชาธิปไตยในการบริหารงาน
- () เพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน
- () อื่น ๆ (ระบุ).....

ความหมายของวิธีการตัดสินใจสั่งการ

- วิธีการตัดสินใจ แบบ 1 หมายถึง วิธีการที่ท่านตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 2 หมายถึง วิธีการที่ท่านตัดสินใจ โดยหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ได้บังคับบัญชา
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 3 หมายถึง วิธีการที่ท่านตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นบางคน
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 4 หมายถึง วิธีการที่ท่านตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นกลุ่ม
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 5 หมายถึง วิธีการที่ท่านและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาร่วมกันตัดสินใจโดยความเห็นสอดคล้องกัน

ส่วนที่ 4 การบริหารงานธุรการการเงิน

ข้อ	กระบวนการบริหารงานธุรการการเงิน	วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ท่านใช้				
		แบบ 1	แบบ 2	แบบ 3	แบบ 4	แบบ 5
1.	การศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของงานธุรการการเงิน					
2.	การวางแผนงานด้านธุรการการเงิน					
3.	การดำเนินการตามแผนงานด้านธุรการการเงิน					
4.	การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านธุรการการเงิน					

☆ จากกระบวนการบริหารงานธุรการการเงิน ทั้ง 4 ข้างต้น ท่านมีเหตุผลในการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการอย่างไร? (โปรดระบุเพียง 1 ตัวเลือก)

- () เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงาน
- () เพื่อปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ
- () เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน
- () เพื่อความเป็นประชาธิปไตยในการบริหารงาน
- () เพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน
- () อื่น ๆ (ระบุ).....

ความหมายของวิธีการตัดสินใจสั่งการ

- วิธีการตัดสินใจ แบบ 1 หมายถึง วิธีการที่ท่านตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 2 หมายถึง วิธีการที่ท่านตัดสินใจ โดยหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ได้บังคับบัญชา
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 3 หมายถึง วิธีการที่ท่านตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นบางคน
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 4 หมายถึง วิธีการที่ท่านตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นกลุ่ม
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 5 หมายถึง วิธีการที่ท่านและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาร่วมกันตัดสินใจโดยความเห็นสอดคล้องกัน

ส่วนที่ 5 การบริหารงานอาคารสถานที่

ข้อ	กระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่	วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ท่านใช้				
		แบบ 1	แบบ 2	แบบ 3	แบบ 4	แบบ 5
1.	การศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของงานอาคารสถานที่					
2.	การวางแผนงานด้านอาคารสถานที่					
3.	การดำเนินการตามแผนงานด้านอาคารสถานที่					
4.	การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านอาคารสถานที่					

☆ จากกระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่ ทั้ง 4 ข้างต้น ท่านมีเหตุผลในการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการอย่างไร? (โปรดระบุเพียง 1 ตัวเลือก)

- () เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงาน
- () เพื่อปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ
- () เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน
- () เพื่อความเป็นประชาธิปไตยในการบริหารงาน
- () เพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน
- () อื่น ๆ (ระบุ).....

ความหมายของวิธีการตัดสินใจสั่งการ

- วิธีการตัดสินใจ แบบ 1 หมายถึง วิธีการที่ท่านตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 2 หมายถึง วิธีการที่ท่านตัดสินใจ โดยหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ได้บังคับบัญชา
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 3 หมายถึง วิธีการที่ท่านตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นบางคน
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 4 หมายถึง วิธีการที่ท่านตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นกลุ่ม
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 5 หมายถึง วิธีการที่ท่านและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาร่วมกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน

ส่วนที่ 6 การบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน

ข้อ	กระบวนการบริหารงานสัมพันธ์กับชุมชน	วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ท่านใช้				
		แบบ 1	แบบ 2	แบบ 3	แบบ 4	แบบ 5
1.	การศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของงานสัมพันธ์กับชุมชน					
2.	การวางแผนงานด้านสัมพันธ์กับชุมชน					
3.	การดำเนินการตามแผนงานด้านสัมพันธ์กับชุมชน					
4.	การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านสัมพันธ์กับชุมชน					

☆ จากกระบวนการบริหารงานสัมพันธ์กับชุมชน ทั้ง 4 ข้างต้น ท่านมีเหตุผลในการเลือกใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการอย่างไร? (โปรดระบุเพียง 1 ตัวเลือก)

- () เพื่อความสะดวกรวดเร็วในการปฏิบัติงาน
- () เพื่อปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ
- () เพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน
- () เพื่อความเป็นประชาธิปไตยในการบริหารงาน
- () เพื่อให้ผู้ได้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมกัน
- () อื่น ๆ (ระบุ).....

"ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ด้วยดียิ่ง"

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
สำหรับครูวิชาการโรงเรียน
เรื่อง

"วิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา"

- คำชี้แจง
1. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 6 ตอน แต่ละตอนเป็นกิจงานบริหารโรงเรียน ขอให้ท่านอ่านข้อความประบวนการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนด้านซ้ายมือ แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องแบบวิธีการตัดสินใจสั่งการด้านขวามือที่ท่านเห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนของท่านเลือกใช้มากที่สุด ตามสภาพความเป็นจริง ข้อละช่องเดียวเท่านั้น
 2. สำหรับแบบสอบถามส่วนท้ายของแต่ละตอน ขอให้ท่านทำเครื่องหมาย / ลงในช่อง O ที่เป็นปัญหาที่เกิดจากการใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนในกระบวนการบริหารงานแต่ละด้าน ตามสภาพที่เป็นจริง ข้อละช่องเดียวเท่านั้น
 3. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามครั้งนี้จะไม่กระทบกระเทือนต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่แต่อย่างใด ผู้วิจัยจะเก็บรักษาไว้เป็นความลับ และจะนำมาใช้ในการวิจัยเท่านั้น (ไม่ต้องเขียนชื่อ สกุล)
 4. เมื่อท่านกรอกแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว กรุณานำส่งที่หน่วยศึกษานิเทศก์ สปอ. โดยปิดผนึกซองให้เรียบร้อยด้วย จะเป็นพระคุณยิ่ง
-

ขอขอบพระคุณอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์เป็นอย่างดียิ่ง

แบบสอบถามวิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน
และปัญหาที่เกิดจากการใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน

ความหมายของวิธีการตัดสินใจสั่งการ

- วิธีการตัดสินใจ แบบ 1 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 2 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ได้บังคับบัญชา
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 3 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นบางคน
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 4 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นกลุ่ม
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 5 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาร่วมกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน

ตอนที่ 1 การบริหารงานวิชาการ

ข้อ	กระบวนการบริหารงานวิชาการ	วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ผู้บริหารใช้				
		แบบ 1	แบบ 2	แบบ 3	แบบ 4	แบบ 5
1.	การศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของงานวิชาการ					
2.	การวางแผนงานด้านวิชาการ					
3.	การดำเนินการตามแผนงานด้านวิชาการ					
4.	การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการ					

☆ จากการที่ผู้บริหารโรงเรียนของท่านใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานวิชาการทั้ง 4 ข้างต้น ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นในโรงเรียนอย่างไร? (โปรดระบุเพียง 1 ตัวเลือก)

- () ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนลดลง
- () ครูไม่ให้ความร่วมมือกับผู้บริหาร ทำให้งานต่าง ๆ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์
- () งานด้านวิชาการของโรงเรียนไม่พัฒนาขึ้น
- () การดำเนินงานในโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพ
- () อื่น ๆ ระบุ.....

ความหมายของวิธีการตัดสินใจสั่งการ

- วิธีการตัดสินใจ แบบ 1 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 2 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ได้บังคับบัญชา
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 3 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นบางคน
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 4 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นกลุ่ม
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 5 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาร่วมกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน

ตอนที่ 2 การบริหารงานบุคลากร

ข้อ	กระบวนการบริหารงานบุคลากร	วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ผู้บริหารใช้				
		แบบ 1	แบบ 2	แบบ 3	แบบ 4	แบบ 5
1.	การศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของงานบุคลากร					
2.	การวางแผนงานด้านบุคลากร					
3.	การดำเนินการตามแผนงานด้านบุคลากร					
4.	การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านบุคลากร					

☆ จากการใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานบุคลากรทั้ง 4 ข้างต้น ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นในโรงเรียนอย่างไร? (โปรดระบุเพียง 1 ตัวเลือก)

- () ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนลดลง
- () ครูไม่ให้ความร่วมมือกับผู้บริหาร ทำให้งานต่าง ๆ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์
- () งานด้านวิชาการของโรงเรียนไม่พัฒนาขึ้น
- () การดำเนินงานในโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพ
- () อื่น ๆ ระบุ.....

ความหมายของวิธีการตัดสินใจสั่งการ

- วิธีการตัดสินใจ แบบ 1 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 2 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ได้บังคับบัญชา
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 3 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นบางคน
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 4 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นกลุ่ม
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 5 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาร่วมกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน

ตอนที่ 3 การบริหารงานกิจการนักเรียน

ข้อ	กระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียน	วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ผู้บริหารใช้				
		แบบ 1	แบบ 2	แบบ 3	แบบ 4	แบบ 5
1.	การศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของงานกิจการนักเรียน					
2.	การวางแผนงานด้านกิจการนักเรียน					
3.	การดำเนินการตามแผนงานด้านกิจการนักเรียน					
4.	การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านกิจการนักเรียน					

จากการที่ผู้บริหารโรงเรียนของท่านใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานกิจการนักเรียนทั้ง 4 ข้างต้น ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นในโรงเรียนอย่างไร?

(โปรดระบุเพียง 1 ตัวเลือก)

- () ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนลดลง
- () ครูไม่ให้ความร่วมมือกับผู้บริหาร ทำให้งานต่าง ๆ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์
- () งานด้านวิชาการของโรงเรียนไม่พัฒนาขึ้น
- () การดำเนินงานในโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพ
- () อื่น ๆ ระบุ.....

ความหมายของวิธีการตัดสินใจสั่งการ

- วิธีการตัดสินใจ แบบ 1 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 2 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ได้บังคับบัญชา
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 3 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นบางคน
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 4 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นกลุ่ม
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 5 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาาร่วมกันตัดสินใจโดยความเห็นสอดคล้องกัน

ตอนที่ 4 การบริหารงานธุรการการเงิน

ข้อ	กระบวนการบริหารงานธุรการการเงิน	วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ผู้บริหารใช้				
		แบบ 1	แบบ 2	แบบ 3	แบบ 4	แบบ 5
1.	การศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของงานธุรการการเงิน					
2.	การวางแผนงานด้านธุรการการเงิน					
3.	การดำเนินการตามแผนงานด้านธุรการการเงิน					
4.	การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านธุรการการเงิน					

จากการที่ผู้บริหารโรงเรียนของท่านใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานธุรการการเงิน ทั้ง 4 ข้างต้น ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นในโรงเรียนอย่างไร?

(โปรดระบุเพียง 1 ตัวเลือก)

- () ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนลดลง
- () ครูไม่ให้ความร่วมมือกับผู้บริหาร ทำให้งานต่าง ๆ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์
- () งานด้านวิชาการของโรงเรียนไม่พัฒนาขึ้น
- () การดำเนินงานในโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพ
- () อื่น ๆ ระบุ.....

ความหมายของวิธีการตัดสินใจสั่งการ

- วิธีการตัดสินใจ แบบ 1 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 2 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ได้บังคับบัญชา
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 3 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นบางคน
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 4 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นกลุ่ม
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 5 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาาร่วมกันตัดสินใจโดยความเห็นสอดคล้องกัน

ตอนที่ 5 การบริหารงานอาคารสถานที่

ข้อ	กระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่	วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ผู้บริหารใช้				
		แบบ 1	แบบ 2	แบบ 3	แบบ 4	แบบ 5
1.	การศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของงานอาคารสถานที่					
2.	การวางแผนงานด้านอาคารสถานที่					
3.	การดำเนินการตามแผนงานด้านอาคารสถานที่					
4.	การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านอาคารสถานที่					

จากการที่ผู้บริหาร โรงเรียนของท่าน ใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานอาคารสถานที่ทั้ง 4 ข้างต้น ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นในโรงเรียนอย่างไร?
(โปรดระบุเพียง 1 ตัวเลือก)

- () ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนลดลง
- () ครูไม่ให้ความร่วมมือกับผู้บริหาร ทำให้งานต่าง ๆ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์
- () งานด้านวิชาการของโรงเรียนไม่พัฒนาขึ้น
- () การดำเนินงานในโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพ
- () อื่น ๆ ระบุ.....

ความหมายของวิธีการตัดสินใจสั่งการ

- วิธีการตัดสินใจ แบบ 1 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 2 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยหาข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ได้บังคับบัญชา
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 3 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นบางคน
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 4 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารตัดสินใจ โดยปรึกษาหารือกับผู้ได้บังคับบัญชาเป็นกลุ่ม
- วิธีการตัดสินใจ แบบ 5 หมายถึง วิธีการที่ผู้บริหารและกลุ่มผู้ได้บังคับบัญชาร่วมกันตัดสินใจ โดยความเห็นสอดคล้องกัน

ตอนที่ 6 การบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน

ข้อ	กระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน	วิธีการตัดสินใจสั่งการที่ผู้บริหารใช้				
		แบบ 1	แบบ 2	แบบ 3	แบบ 4	แบบ 5
1.	การศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการของงานความสัมพันธ์กับชุมชน					
2.	การวางแผนงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน					
3.	การดำเนินการตามแผนงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน					
4.	การประเมินผลการปฏิบัติงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน					

☆ จากการที่ผู้บริหารโรงเรียนของท่านใช้วิธีการตัดสินใจสั่งการในกระบวนการบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน ทั้ง 4 ข้างต้น ก่อให้เกิดปัญหาขึ้นในโรงเรียนอย่างไร ? (โปรดระบุเพียง 1 ตัวเลือก)

- () ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนลดลง
- () ครูไม่ให้ความร่วมมือกับผู้บริหาร ทำให้งานต่าง ๆ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์
- () งานด้านวิชาการของโรงเรียนไม่พัฒนาขึ้น
- () การดำเนินงานในโรงเรียนไม่มีประสิทธิภาพ
- () อื่น ๆ ระบุ.....

"ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ด้วยดียิ่ง"

ประวัติผู้วิจัย

นายประสิทธิ์ ปริญา เกิดเมื่อวันที่ ๒๔ เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๐๑ เป็นบุตรของ
นายรินทร์ ปริญา และ นางแสงออน ปริญา

สถานที่เกิด บ้านเชียงบาน ตำบลเชียงบาน อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

การศึกษา

ปี พ.ศ. ๒๕๑๑ จบชั้นประถมศึกษาตอนต้น (ป.๔) จากโรงเรียนชุมชนบ้านเชียงบาน
อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

ปี พ.ศ. ๒๕๑๔ จบชั้นประถมศึกษาตอนปลาย (ป.๗) จากโรงเรียนคุณากรวิทยา
อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

ปี พ.ศ. ๒๕๑๗ จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (มศ.๓) จากโรงเรียนเชียงคำวิทยาคม
อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ จบชั้นประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) จากวิทยาลัยครูลำปาง

ปี พ.ศ. ๒๕๒๓ จบชั้นประกาศนียบัตรครุพิเศษมัธยม (พ.ม.) จากกระทรวงศึกษาธิการ

ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ จบศึกษาศาสตร์บัณฑิต (ศษ.บ.) เกียรตินิยมอันดับ ๒ จากมหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมราชา

ตำแหน่งปัจจุบัน

อาจารย์ใหญ่ ระดับ ๗ โรงเรียนบ้านทุ่งเย็น สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอเชียงคำ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา

T